

מזרח חדש (אר קלט)

תחילת ימי בלתי סלחתי לשם ההגדרה...
העורך: ד"ר א. מרסון האחרון: דוד שד
המרי: מזרח חדש בנימ. תיא. רח' הנוב 11

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

„Nagytakarítás” a börtönsoigálatban

Meneztik Deset. — Nyugdíjba megy Sata igazgatója, helyettesét elbocsátják

A sáti börtönlázadás vizsgálóbizottsága által nyilvánosságra hozott egyértelmű és határozott megállapítások első következménye, hogy Eliezer Dese, az országos börtönfelügyelő helyettese, benyújtotta lemondását.

Ugyancsak eltávolítanak állásukból három börtönőrt és egy őrmestert, akik a bizottság megállapításai szerint a lázadás során nem teljesítették kötelességüket és gyáván viselkedtek.

Még nem döntöttek véglegesen, hogy mi lesz a sáti börtönparancsnok. Sálom Svili ér helyettese, Simon Kubáni sorsa, de a jelek szerint Svili, aki jelenleg „betegszabadságon” van, nyugdíjba megy, Kubáni pedig ugyancsak felmondanak.

Megbízható értesülés szerint szó van arról is, hogy dr Cherman, a börtönök országos felügyelője, ugyancsak lemond, de lemondásának kérdése még nem döntött véglegesen el.

A kínai főparancsnokság megadásra szólítja fel Quemoyt

„Készen állunk Quemoy és Matszu azonnali felszabadítására”

A kínai kommunista haderők parancsnoka tegnap rádió útján megadásra szólította fel az állandóan bombázott Quemoy sziget helyőrségét és egyúttal bejelentette, hogy a kommunista csapatok befejezték előkészületeiket Quemoy és Matszu „azonnali” felszabadítására.

A China News, a Formózán megjelenő angolnyelvű napilap, a nemzeti kormány hirszerző szolgálatának információjára támaszkodva, valószínűnek tartja, hogy a kommunisták a jövő hét közepén fogják megkísérelni Quemoy és Matszu megszállását.

A kommunisták titokban nagy flottát koncentráltak Matszu szigettel szemben, ugyanakkor pedig Quemoy szigetet nehéz tűzérsséggel bombázzák. Az összpontosított flottának legalább 30 hadihajója és közel két hadosztály tengerészkatona van.

Peking (Reuter, AFP). — A Quemoy és Matszu szigetekkel szemben fekvő kommunista kínai frontszakasz, az úgynevezett Fukin-front parancsnokai tegnap bejelentették, hogy Quemoy meg hódítása küszöbön áll. A sziget parancsnokához, Hu-Lin tábornokhoz intézett rádiószózatában a kommunista parancsnokság felszólítja Quemoy helyőrségét és parancsnokait, hogy adják meg magukat, mert a sziget felszabadítására elkészített terveket azonnal végrehajtják és ezért felszólítják őket, hogy csatlakozzanak a kommunista haderőkhöz, vagy pedig harc nélkül tegyék le a fegyvert.

A közlemény szerint a kommunista erők elzárják a visszavonulás útját a szigetről Formóza felé és Formózáról már lehetetlenség megerősítéseket küldeni Quemoyba.

Időközben az amerikai hatodik flottának a formóza-i vizekre rendelt egységei tegnap reggel átkeltek a Szuwei-csatornán. A hetedik flottának, amely a formóza-i vizeken tartózkodik, 66 hajója van, közöttük 4 repülőgépanyahajó.

Amerikai és nemzeti kínai haderők az elmúlt két napban közös hadgyakorlatot tartottak. A formóza-i léghaderő parancsnoka tegnap kijelentette, hogy repülőgépei készen állnak a kínai szárazföld bombázására, az erre vonatkozó végső elhatározás azonban nem tőle függ.

Mai számunk

12 oldal

Regényfolytatás Keresztrefjvény

Jordánia nem mond le az angol csapatok védelméről

Amerika a Közelkeletre küldi legnagyobb repülőgép-anyahajóját

Amman (Reuter). — Szamir Rifai, jordániai miniszterelnök tegnap kétórás megbeszélést folytatott Dag Hammarskjöld UNO főtitkárral, akivel közölte, hogy a jordán kormány a jelenlegi körülmények között nem hajlandó felkérni Angliát, hogy Jordániában állomásozó csapatait kivonja.

A miniszterelnök, kiszivárgott hírek szerint, közölte, hogy Jordánia elégedetlen az UNO-közpülés határozatával, amely nem gondoskodik kellő mértékben Jordánia biztonságáról.

Azok a források, amelyek a tárgyalásokról a fenti információkat adják, arról is tudnak, hogy Rifai felhívta Hammarskjöld figyelmét az egyiptomi rádióban Husein király ellen folyó állandó támadásokra. — Az egyiptomi és szíriai sajtó és a két ország rádiója néhány napig szüneteltette kirohánásait, azon a napon azonban, amikor az UNO főtitkára megérkezett Ammanba, újra teljes erővel megindult a nasserista propaganda a jelenlegi jordániai rendszer ellen.

Perezs befejezte tárgyalásait

London (Reuter). Simon Perezs hadügyi államtitkár tegnap befejezte londoni tárgyalásait. Izrael londoni nagykövetsége és az angol kormány által kiadott közös nyilatkozat megállapítja, hogy a megbeszélések „barátságos hangulatban és kölcsönös megelégedésre” értek véget.

Elijáhu Ejlát nagykövet és Simon Perezs tegnap látogatást tettek Allan Nobel államminiszternél. Perezs szombaton reggel indul vissza Izraelbe.

Hajtóvadászat Cipruson

Nicosia (AFP). Az EOKA görög terrorista szervezet ellen folyó akció keretében tegnap ezer angol katona körülvárta a sziget északnyugati részén lévő Morfu várost, amelyben kijárási tilalmat rendeltek el. Valószínűnek tartják, hogy ez az akció több napig fog tartani. Az első napon 15 görgőt tartóztattak le, köztük három rendőrt. — Ugyancsak kijárási tilalmat rendeltek el egy falu ellen, amelynek egyik lakosa fegyverrel a kézben elesett.

Megkezdték a dimonai vasútvonal építését

A kölesonakció delegátusai rakták le az első vágányokat

A függetlenségi kölcsön kongresszusán résztvevő 350 külföldi delegátus jelenlétében tegnap ünnepélyes külsőségek között Beér-Séván jelekedtek a Beér-Séva-dimonai vasútvonal első vágányait. Az ünnepségen a kormányt Mose Karmel közlekedésügyi miniszter és Menáchem Szávidor, a vasútak igazgatója képviselte.

A külföldi delegátusokat azzal tisztelték meg, hogy az első síneket aranyozott csavarokkal erősíték a talpfákhoz.

Üdvözlőbeszédében Karmel miniszter rámutatott arra a fontosságra, amit az új vasútvonal és annak későbbi időpontban megépítendő ágai a Negev fejlesztése számára jelent. A negevi vasút további települések létesítését és gazdasági fellendülést jelent majd a Negevnél.

A beér-séva-dimonai vasútvonal 36 kilométer hosszú lesz és két éven belül további 38 kilométerrel hosszabbítják meg az oroni fozsfátbányáig. Innen szét fog ágazni és az egyik ág elér majd a szdomi kálisómvéig, a másik ág pedig eljut Ejlátig. A beér-séva-éjláti vasútvonal hossza 230 kilométer lesz. A terv utolsó stádiumában összekötik a keleti Negevvel a nyugati Negevvel, úgyhogy az éjláti kikötőtől vasútvonal fut majd Ásdodig és ezzel megteremtik a vasúttöszköttetést a Földközi- és a Vörös-tenger között.

A dimonai vonal felépítése 5 és fél millió fontba kerül, azon száz munkás dolgozik majd, akik 50.000 talpfát helyeznek el. A talpfákat betonból készítik az askaloni Juvál Gád gyárban. Beér-Séva és Dimona között öt kis hidat építenek.

Az algiri zsidók vezetőivel is tárgyal De Gaulle tábornok

Tovább folyik a terror Franciaországban

Algir (Reuter). — De Gaulle tábornok, francia miniszterelnök tegnap „magánbeszélgetéseket” kezdett Algir lakosságának képviselőivel. A kormány szóvivője közölte, hogy a miniszterelnök 30 személyt fogad, akik a keresztény, a muzulmán és a zsidó lakosságot képviselik.

A tábornokhoz közelálló körök szerint az egyik muzulmán személyiség a közvetkezőképpen nyilatkozott a miniszterelnök tervéről, amely egyenlő jogokat biztosít a muzulmánoknak: „A terv olyan jó, hogy nehéz elhinni, valóban igaz-e.”

A francia polgári lakosság képviselői közölték a tábornokkal, hogy támogatják az alkotmányreformot. Tehát meg fogják szavazni azt az októberi népszavazáson. De Gaulle egyébként elhatározta, hogy 36 óráig időzlik Algirban. A tábornok

terg nap nem hagyta el a várost és környezetében titokban tartják mai utiprogram-beszélgetéseket” kezdett Algir lakosságának képviselőivel. A kormány szóvivője közölte, hogy a miniszterelnök 30 személyt fogad, akik a keresztény, a muzulmán és a zsidó lakosságot képviselik.

zálta a tüzet és megakadályozta, hogy az további benzintartályokra átterjedjen.

A párisi rendőrség a város északafrikaiak által lakott negyedeiben tömeggyűlöletet hajtott végre és a hajnali órákban 2 ezer algiri arabot gyűjtöttek össze a sportpályában kihallgatásuk céljából.

A LAZADÓK AZ UNO-HOZ FORDULNAK

New-York (Reuter). Az algiri terrorista mozgalom kiáltvánnyal fordult az UNO-hoz, hogy lépjen közbe az algiri viszály rendezése érdekében. A kiáltványt Muhammad Jazid, az algiri forradalmi tanács tagja nyújtotta át Hammarskjöld UNO-főtitkárnak. A terroristák az UNO-tól, hogy a világbéke érdekében akadályozza meg a francia kormányt abban, hogy a viszályt az algiri nép kívánságaival élesen ellenkező módon próbálja elrendezni.

Az UNO rendes közgyűlése, amely szeptember 16-án ül össze, már előzőleg napirendjére tűzte az algiri kérdést. A francia delegáció élénken tiltakozni fog az ellen, hogy az UNO Franciaország belügyeibe avatkozzon.

30 ezer fontot nyert

A Mifál Hápajisz tegnapi sorsrúzásán a 30 ezer fontos főnyereményt a 230791 számú sorsjegy nyerte. 10 ezer fontot nyert a 216445 számú sorsjegy. A pótsorsjegyek közül a 736593 számú szelvény 10 ezer fontot nyert.

Őzv. Tehel Istvánné Avram Majerovic

sz. Meadlovits (Margit) Malka (Budapest) Gat-Rimon (Subotica) Sedjera

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK

Mind a külön értesítés helyett.

A Mizráchi-Poéi Hamizráchi jeruzsálemi magyar tagozata

(Chug Jocé Hungária) ros-hásáná, jom-kipur és szukkot ünnepekre külön imaházat rendez be a Dorés Cion-iskolában (tágas, hívós terem, Jesájáhu-u. 58. Edison-mozival szemben)

Helyelőjegyzés hétfőn és szerdán d. u. 5-6.30-ig irodahelyiségünkben, Ben Jehuda 3. vagy bármikor Klein Béla óráskészernél, Ben Jehuda 5. Kérjük az érdeklődőket, helyüket időben előjegyezni sziveskedjenek a korlátozott lehetőségek miatt időben a hölgyeket fedett fűvel, az ünnepek megfelelő öltözetben megjelenjen.

A szokásos hétfő esti kultúrelőadásainkat az ünnepek után ig szüneteltetjük.

ברכת כתיבה וחתמה טובה ושנה טובה KIVÁNKUNK VEZETŐINKNEK ÉS BARÁTAINKNAK A VEZETŐSEGE.

AROMATIC paprika, AROMATIC bors, AROMATIC fahéj. 100% tiszta.

Forrón szeretett fiam, felejtethetlen testvérünk Jecheszkiél Gancz 71 SIRKÓAVATASA ÉS ÁZKARAJA szeptember 3-án d. u. 4 órakor lesz a zichron-jákovi temetőben. A GYASZOLÓ CSALÁD.

Felejtethetlen, drága édesapánk, nagyapánk Gersch Mose 71 BET CHANANJA (Marosludas) SIRKÓAVATASA a gyászév leteltével, jövő pénteken szeptember 5-én (אב תשס"ח) d. e. 10-kor lesz a benjaminai temetőben. — Találkozás a bejáratnál. A GYASZOLÓ CSALÁD

Öszinte részvételünket és együttérzésünket tolmácsoljuk a Lichtmann-családnak (AKKO — UPEST) munkatársunk Lichtmann Imre 71 váratlan halála alkalmából. A TAHAL HAIFAI DOLGOZÓI

A Hápoél táncgyűjtését viszi Amerikába Ed Sullivan

13 éves béna hegedűművész is részt vesz Sulliv. 1 televíziós műsorában

Ed Sullivan, a legnagyobb amerikai televíziós műsor producere, kiválasztotta azokat a telavivi művészeket, akiket meghív New-Yorkba, hogy műsorában részt vegyenek, majd kéthetente turnékat tegyenek az Egyesült Államokban. Sullivan akciója mögött, amely érthetően hatalmas érdeklődést keltett izraeli művészkörökben, az amerikai cionista szövetség áll. Egy zsűri, amely Sullivan érkezése előtt két héttel kezdte meg működését, meghallgatott minden jelentkezőt, amatőrt és hivatásos művészt és kiválasztott közülük 50-et, akiket maga Sullivan tekintett meg. A „sztárparádé” egy egész délelőttön és egy estén át tartott, egyeseket Sullivan nem hallgatott végig, másoktól új számokat kért, míg végül összeállította az együttest, amely úgy művészi érték, mint sokrétűség szempontjából legjobban fogja képviselni Izraelt — és szórakoztatni a közönséget.

Sport

Uszóversenyek

Állnak az érdeklődés központjában a hétvégi uszói versenyek. Egyfelől a Makkabi rendezésű, másfelől a Hápoél kerületi győztes versenyek egymással különböző távokon a kerületi bajnokságot. A Makkabi bajnoki versenyt szombat délután 3.30 órai kezdéssel rendezik Petách-Tikván, a Makkabi Absalom medencében. A pontverseny győztes egyesület tiszteletdíjat kap. A bajnoki számon kívül alkalmat kapnak versenyzőre a másodosztályú és az ifjúsági úszók is. A Hápoél szombat délután 3 órai kezdéssel rendezi meg kerületi bajnokságát. Ebben a versenyben a kerület két legjobb úszója szerepel a bajnokság egyes számaiban, míg a stafetszámokban minden kerület egy csapatot állíthat starthoz.

A labdarugószövetség közgyűlése

Vasárnap, augusztus 31-én tartja tisztújító közgyűlést az izraeli labdarugó szövetség. Ezt a közgyűlést számos tárgyalás előzte meg a Hápoél és Makkabi vezetősége részéről azzal a céllal, hogy a különböző megválasztásra kerülő bizottságok és tisztségek elosztását megállapodás alapján végezzék. Egyebek között a felbontási bizottság, valamint a fejelelmi bizottság újraválasztása is napirenden lesz, de a szövetség elnökeinek a személyét is meg kell választani. A legtöbb kérdésben megtörtént a meggyőzés a felek között, azonban maradt még néhány függő kérdés is, amelyeknek tisztázására állandó tárgyalást folytat a két szövetség. A közgyűlés határozatképes, ha a taggyűlések kétharmada képviselteti magát azon, ellenkező esetben egy órával később tartják meg a tisztújítást, amikor a közgyűlés a megjelentek számára való tekintettel nélkül is határozatképes. Kívánatos, hogy nagyobb ízzammal kizárásával sikerüljön a szövetség új vezetését kijelölni és annak irányításával békés, eredményes munka induljon meg a labdarugó szövetségben! Az új vezetés terhes örökséget vesz át és sok tennivaló vár rá.

A KÜLFÖLŐ SPORTJA

Uszó, műugró és vízilabda Európa-bajnokságok színhelye lesz holnapotl kezdve Budapest és a margitszigeti fedett uszoda. A régebben megépült 33 és fél méteres fedettcsarnoki medence, valamint az 50 méteres szabadtéri uszómedence mellett elkészült egy újabb szabadtéri medence, amelyet alsó világlátással is elláttak, valamint vizalatti folyosóval, ahonnan jól megfigyelhetők az úszók mozgatalai és ahonnan az úszás minden fázisát fényképezni is lehet. A versenyre 24 nemzet küldte be nevezéseit, a vízilabda-bajnokságban 14 csapat indul. A versenyek 10 napot át folynak. Prága a színhelye a férfi és női röplabda Európa-bajnokságoknak, amelyek ugyancsak holnap, augusztus 31-én kezdődnek. A magyar férfi-csapat az előmérkőzéseken olasz, román, holland és belga ellenfelekkel küzd a továbbjutásért, a nőcsapatnak holland és lengyel ellenfelei lesznek.

Vértés (Weinberger) Rezső

(Budapest, Wesselényi-u., Nagydiófa-u., Obuda) MODERN, NŐL, FÉRFI-szabóságát megnyitotta. HAIFA, Merkáz Hákmel, Hánási-u. 131. JAVITÁS, ALAKÍTÁS IS!

2 Új Kelet 1958 VIII 29

A szerencsés kiválasztottak élén a Hápoél népi táncgyűjtés áll, amelynek öt párja és szolista, Jonátán Karmon, már járt külföldi folklór fesztiválon és jó nevet szerzett Izrael népművészetének.

A komoly művészetet a Wolkiwizki-Aden fiatal zongorista-pár fogja képviselni. Jicchák Periman 13 éves hegedűművész elsősorban megrázó története miatt választotta ki Sullivan. A fiú ugyanis kiskorában gyermekparalízisben betegedett meg, mindkét lábára béna és mankón jött be a nézőterre. Sullivan szerint az a tény, hogy ez a gyermek művészt faragott önmagá-

ból, az érzékenyszívű amerikai nézőközönség előtt a fiatal Izrael akaraterejét fogja demonstrálni.

Az együttes szórakoztató, érdekes műfaját Albert Almoslino, a rechovoti Weizmann-intézet alkalmazottja fogja nyújtani, aki rendkívüli művészeti fejlesztette az árnyjátékokat. Kezével nemcsak állati figurákat, hanem tökéletes emberi képmásokat produkál a falon. A listát a Bécál Járók szatirikus színház fiatal és rendkívül tehetséges primadonnája, Necháma Hendel zárja le, akinek énekét Menáchem Lázárovics kíséri gitáron.

HETVEN OLÉ ÉRKEZETT ROMÁNIÁBÓL

Kleteurópai és afrikai olékat hozott a Pace, 530 utast a Jerusálajim

Haifa (Az Új Kelet tudósítójától). Az utóbbi idők legnagyobb romániai olé-csoportja, összesen 70 lélek érkezett tegnap reggel Haifára a Pace hajón. Rajtuk kívül még 50 keleturópai és északafrikai olé jött ezen a hajón, míg a déli órákban a Jerusálajim 530 utassal és turistával kötött ki.

A romániai olék között ezúttal szép számmal voltak képviselve a diplomások, az aránylag legfiatalabb korosztály és az erdélyiek. Az érkezettek között volt a temesvári Goldstein Deszó textilkémikus, felesége Matilda és fia Eduard, a temesvári polytechnikum negyedéves hallgatója és leánygyedves hallgatója és leánygyedves Rut. Rajtuk kívül az utaslistán a következő erdélyi hangzású nevek szerepelnek: Barát Jevann (65), és felesége Hanna (55), Reich Edit (31), Rottmann László mérnök (38), felesége Éva (35), Komsa Edit (39), dr. Patter Leon orvos

(41), felesége Kornélia (40) fia Dániel (9), Mezei Klára (29), dr. Vágó Adalbert történelemtanár (36), felesége dr. Vágó Livia (34), fiaik Endre (12) és Antal (3), Molnár Béla (60), Kleinmann Márta (49) és Bratt Joel (65).

Azokat az olékat, akiket nem vártak rokonok, főleg Názáretben, Kirát Smonán és Kirját Gáton helyezték el.

A kikötőrendőrség jelenti, hogy tegnapelőtt éjszaka az Amerikába induló Cion hajó fedélzetéről leszállítottak és letartóztatásba helyezték két potyautast. J. A. 28 éves jaffai lakos és T. V. 20 éves ismeretlen illetékeségű fiatalember illegálisan akarták elhagyni az ország területét.

Itt említjük meg, hogy a CIM-társaság Készária nevű legújabb 2600 tonnás partihajóját tegnapelőtt bocsátották vízre egy németországi hajógyárban.

A gondos paplanját most javíttatja, átalakíttatja vagy újat csináltat a CSR. Haifa SIVAT CION-u 24 készítőn volt Stanton Szakszerű kivitelezés, dús választék kész paplanokban és szakma legjobb mindennemű nyersanyagában.

BALETT ISKOLA ÉS RITMIKA

HAIFA, ARLOZOROFF U. 74.

MIRJAM BAT-ARZI

Beiratkozás 4 éves kortól, hétfőn, 1958. szept. 1-én kezdődik és csüt. 1958. szept. 4-én, d. u. 3-6.30-ig.

KARMEL-HEGYI FIOK:

Beiratkozás és kezdés Máján-u. 3., telefon: 82645, szerdán, 1958. szept. 3-án és vasárnap 1958. szept. 7-én, délután 4.30-5.30-ig

SZEPTEMBER

1

Ivrit ulpán Haifán

5 HONAP

A REGGELI ES ESTI ORAKBAN

H E T I 12-30 T A N Ó R A .

Beiratkozás

A V A R O S I K U L T U R U G Y O S Z T A L Y N A L , J . L . P E R E C - U . 2 0 , D . E . 8 - 1 2 , D . U . 1 7 - 1 9 O R A I G

Haifai mozik műsora:

GAL-OR, Nappal: péntek, vas. HOTEL IMPERIAL Hétfő kedd: A VILÁGON TUL Szerda, csütörtök: A BOSSZU Este: A NAGYBÁTYÁM ES EN

ORAI: ELISA

AMFITEATRUM: THE YOUNG LIONS

HADAR (Tel. 2509): Szomb., vas., hétfő EZÜSTLÁZ Kedd, szerda, csütörtök A VIDAM SPORTOLÓK

ORION: TIP ON A DEAD JOCKEY

ACMON: EGY KIRALYNO LEANYKORA

ARMON: A ZÖLD EMBER

EN-DOR: JAZMIN

MAY: ROMA 7 DOMBJA

HIREK

5718 Elul 13. 1958 augusztus 29. Péntek Gyertyagyújtás: Jerusálem 5.31 Tel-Aviv 5.49 Haifa 5.40

5718 Elul 14. 1958 augusztus 30. Szombat Heti szidra: KI TECE Háftára: „Rini akára” Jesájahu 54 Szombat kimenetele: Jerusálem 6.45 Tel-Aviv 6.41 Haifa 6.47

Makolet és Supermarket

Supermarket-lázban égett tegnap Tel-Aviv. Szemben a megnyílt áruházal gomolygó emberáradat vitakozott a Supermarket előnyeiről, hátrányairól. Egy háziasszony, aki nyilván a közeli házak egyikének lakója, csak úgy feltűzött kontnyal, gyűrött slafrokban, eléggé rendetlenül vegyűt a vitakozók közé. Színpadi hangoszággal szavalta: — Igen, ez kell nekünk. Elég volt a rendetlen, piszkos makoletékből. Ez a Supermarket, ez igen. Ott minden friss, tiszta, kívánatos, ragyogó.

Hatvan év körüli blazirt férfi nézett végig tetőtől talpig az ágáló asszonyon. — Maga mit akar? — kérdezte ajkbiggyeszve. — Ahogy magát megnézem, sokkal inkább emlékeztem egy makoletre, mint egy Supermarketre.

z. á.

ROS HÁSANA ÜDVÖZLETETEK szeptember 9-ig bezárólag veszünk fel közlése. A legkisebb üdvözlő megjelenési ára 8.— font (olcsóbb, mint a rendes ár). Küldje be már most roshásaná üdvözlőit.

Perzsi olék érkeztek. Perzsiából a tegnapi virradó éjjel 74 olék érkezett. A repülőtéren elmondották, hogy Teheránban és más perzsa városokban még sok száz zsidó vár alijjára. A repülőtéren az olék nagy részét rokonok várták, akik magukhoz vették őket, a többit pedig ideiglenesen Säär Alijja-táborban helyezték el.

Legjobb könyvek! Legjobb könyvtár! Legjobb tipp! Beiratkozni a „Hadash” könyvtárba. Tizenöt éve vezet a „Hadash”. Hayarkonu ötvenkilenc.

Bejövénymegfejtőinkhez! Mai keresztretjvényünk helyes megfejtői között Traven: „Hid a dzsungelben” c. regényét sorsoljuk ki. Egy indiai kistűi tragikus halála áll a regény központjában, s a cselekmény színhelye a rejtelmes dzsungel, amelynek titokzatos világa évtizedek óta foglalkoztatja az írók és az olvasók képzeletvilágát. Ebben a vonatkozásban Traven utóéletlen. A regény Terényi István fordította.

„EVA”-tól ajándékozzon az ünnepekre női táskát, pénztárcát, kesztyűt. Tel-Aviv, Allenby 90.

Lefoglaltak három külföldi hajót

Haifa (Az Új Kelet tudósítójától). Három idegen teherhajó ellen bocsátott ki a hét folyamán foglalási végzést a haifai tengerészeti törvényszék. Ezek közül két amerikai hajó, a Wang Dispatcher és a Mount Vernon, amelyek Eljában horgonyoznak, kiegyenlítették tartozásaikat az élelmiszerszállítóknak és a Hájámá hajójavító üzemnek, mire a foglalási végzést visszavonták. A harmadik a Sparto görög panamai hajó, amelyet három izraeli fagémunkáló üzem és a Palesztinai Hajójavító társaság külön-külön perel, részben rosszminőségű áru leszállításáért, részben pedig tartozásáért, a hét folyamán két foglalási végzést kapott.

Kérdemelte az ösztöndíjat. A tel-avivi egyetem ezer font ösztöndíjat adott Chaja Azulaj 23 éves ügyvédnőnek, hogy külföldi tanulmányútra mehessen. Ez az első ösztöndíj abból a háromból, amelyet az egyetem a jubileumi évben oszt ki. Chaja Azulaj 13 éves korában vesztette el édesapját és ő tartja el édesanyját és három testvérét, egy ügyvédi irodában végzett munkájával. Amellett négy év alatt esti tanulással végezte el kitűnő eredménnyel az egyetemet.

A meteorológiai intézet jelenti: A meleg csökken! Iratkozzék be a Lórán-könyvtárba! Az Allenby uti nagytetplom mögött és a Cáfóban (Reiness u. 4. sz., földszint 1.). Külön detektivregény-főosztály.

A legszebb manikűr A legjobb pedikűr Vibrációs lábmasszázs **MARIKA KLÁRA** T. A., Allenby 19, I. em. NYITVA 9-7-IG

Elitették a tel-avivi szatirt. — Matijáhu Nadav 27 éves jerusálemi szatir tegnap állt a tel-avivi törvényszék előtt, mely három évi börtönre ítélte. Nadav július 3-án a tel-avivi Sivat Cion-utcaiban erőszakot követett el egy alvó tíz éves kislány ellen. A szatir a törvényszéken még négy hasonló bűnét vallotta be. Nadavot július végén fogta el a tel-avivi rendőrség az egyik parkban, ahol egy padon aludt.

TEL-AVIV Cinema
20th Century-Fox presents
A film, amely „más, mint a többi vadnyugati” elismerést nyerte
MAN HUNT
(Az üldözött) MASODIK, UTOLSÓ HET
DAN MURRAY - DIANE VARI
Előadások: ma d.u. 3-kor, szombat este 7.15, 9.30
Hétfőnap: 4. 7.15, 9.30
Jegyelővétel d. u. 2 órától este 9.30 óráig. Jegyrendelés az esti előadásokra telefonon: 28112 3.

Lóversenypályát építenek Bát-Jámban. Bát-Jám városa elvi hozzájárulását adta lóversenypálya és fogadási iroda létesítésére a városban. Az elvi döntés egy tel-avivi ügyvéd megkeresése alapján született meg. A város hozzájárult ahhoz, hogy megfelelő terület jelöljenek ki a lóversenyter számára, de fenn tartja jogát annak ellenőrzésére.

„Csesemőgondozónők”, „Pedagógia”, kapható. „Hadash”, kölcsönkönyvtár.

Holnap szombat este 8 órakor Kirját Onon

a NESHELK-teremben dr. Ferencz Sandor az izraeli börtönök volt főorvosa tart előadást arról, hogyan következhetett be a sátái fegyverlázadás

Az előadást SAUBER SANDOR vezeti be.

Tagjainkat és barátainkat szívesen látjuk.

A Klácionista Párt magyarajku tagozata, kirját-onoi sznif

Szótár, tankönyvek az összes nyelveken: „Hadash”.

A Hápoél Hámizráchi negevi mosájainak szervezete. A Hápoél Hámizráchihoz tartozó 26 negevi mosáv önálló vevőszervezetét alakított, amely a Hámásbir Hámérkázim keresztül fogja beszerezni szükségleteit. Ezek a jisivok eddig a Hámásbir Lálólehez tartoztak. J. Efer, a Hámásbir Hámérkázim igazgatója közölte, hogy tíz év után a Hámásbir Lálóle befejezte küldetését és az olételepülések ma már olyan helyzetben vannak, hogy mint minden más jisiv, a Hámásbir Hámérkázim szervezethez csatlakozik.

Iskolaszerek, füzetek ünnepi imakönyvek, üdvözlőkártyák. Modern kölcsönkönyvtár. Fischernél, Jerusálem, Strauss-u. három.

Egyiptom csillagvizsgálót épít a Szináj hegyen. Párisból jelentik: A Le Monde közlése szerint Egyiptom csillagvizsgálót épít a Szináj hegyen. Az ehhez szükséges felszerelést már le is szállították Egyiptomnak.

Szakkönyvek, szótárak, szépirodalmi könyvek állandóan nagy választékban: Allenby kölcsönkönyvtár, Tel-Aviv, Allenby 11.

„Szakácskönyv”, „Cukrászat”, „Varrás” kapható: „HADASH” könyvtár. — Elszüllyedt a tüllerhelt dereglye. Az éjjeli kikötőben elszüllyedt egy dereglye, amely 55 tonna szemes kukoricát szállított. A vizsgálat megállapította, hogy a dereglye maximális szállítóképessége 45 tonna és amennyit 10 tonnával túlerheltek, a tenger fenekére süllyedt. A kikötőmunkásoknak sikerült a dereglyét felszínre hozni, miután léket ütöttek a fenekébe és így megszabadították rakományától, amely kárbavesztett.

Martha Graham megérkezett

Martha Graham, a világhírű amerikai balettáncosnő tegnap este az országba érkezett. Martha Graham és 15 tagu rsulata az elkövetkező hetekben több balett-előadást rendez. A premiert szeptember 2-án, kedden este tartják a Hámábában. Ezúttal mutatják be a Martha Graham új balettjét, a Klytannestrát, amely klasszikus görög téma alapján készített modern koreográfia és nagy sikert aratott New-Yorkban. Martha Graham, aki bár már túl van a hatvanon, még mindig élvonalbeli táncosnőnek számít a balettvilágban első látogatásakor elnyerte az izraeli balettkedvelők hódolatát is.

IZRAELI OPERA

Szombat, aug. 30., este 8.30 NEBUKADNEZAR (Nabucco) Patricia Baird és Edmund Hershel vendégművészekkel

Tchélet-mozi, T. A. IGAZOLATLAN ÓRA

HANS MOSER UTOLSÓ HET 3.15, 5.15, 7.30 és 9.30 órakor

PICCOLI

AZ OLASZ BABSZINHÁZ JERUZSALEM: Edison-terem szombat, aug. 30. 7.15, 9.15

AMCOR FRIGIDAIRE-k

utolsó modellek SHELL-GAZ kényelmes részletfizetésre

RON-AMI

T. A. ALLENBY 79 TEL 3367

Ha

Az UNO hitetlenkedve másra. Hát Gromiko és Omar Lutfi a libanoni Makkabi táncgyűjtésén és India ségesen táncolnak az UNO-határozat hatatlannak keleti kérdés ki sem kérdő delegátusok könyvbeállítások az aut York pokoli. — Zóta kiss lelkesedés, egyrészt felemelkedés, valamivel lehet vizsgálat voltaképpen az UNO.

Mindenkelt pontosan 40 ember 30-ig. Az UNO hidegsaját belátása héli a közlekedés határokat a határokkódos hamis vezetőbe öltözésainak keret a határozat sincsen az a lat eléggé végsenek, hogy nek Jordáni szuverenitására, sáról, már az UNO hadról, csak épp lamok fejle dollárok mar. Es bekerült terjesztett ötok közös ves csen kilátás ha senki sz utat, Dag H kell bizni a kiderüljön, képtelen a talra.

Ebben rej nagy ereje magyarázatát. Az UNO mellett a híd dőseiben az blokk, az üg dungi csoport mérleg nyelv távolról sem portban pedig pet játszik 9 állama — fel. Amíg a port egy része része a másik tot támogatott tett létrehozni többséget, se lat támogató kárnak pedig tetszettek a vaslatok. Ezé támasztania kimult Ligát (Hammarskjöggett) javas lisa az arab dungi csoport vel más jav volt kilátása számú szava titkár kulissz gyarázatai a zéséről mino tettek, a Kele is beadta a gényi Aba Evi is jól értette háttérét, ke beleharapni mába, nehogy legyen az „ü ség” megbont. — Es így kez marskjöld D.

Senki sem á UNO főtítká meg helyesen ket. Hammat Biztonsági Tanapolta az i kalmat adjor gának a meg az arabok Be tudták áthíd tetteket. Pedig ott is arról, ünnepélyes ny került bele az mat első po

Hamarskjöld Dag negyven napja

Az UNO 80 delegátusa hitetlenkedve tekintett egymásra. Hát lehetséges ez? Gromiko és Foster Dulles, Omar Lutfi és Aba Even, a libanoni Malik és az EAK külügyminisztere, Pakisztán és India — mind egysegesen támogatnak egy UNO-határozatot a megoldhatatlannak látszó közelkeleti kérdésben? De senki sem kérdéztet sokat. A delegátusok boldog megkönnyebbüléssel menekültek az augusztusi New-Yorki pokoli hősgéből.

Azóta kissé csökkent a felkesedés, elmúlt a nagy egység felemelő pillanata és valamivel higgadtabban lehet vizsgálat alá venni, hogy voltaképpen mit határozott az UNO.

Mindenekelőtt azt, hogy pontosan 40 napig, szeptember 30-ig „Mister Dag” az UNO hidegvérű főtitkára, saját belátása szerint kezelheti a közelkeleti problémákat a határozat nagyon is ködös hamarskjöldi nyelvzetbe öltöztetett szakaszainak keretében. Ebben a határozatban már nyoma sincsen az amerikai javaslat eléggé világos követelésének, hogy gondoskodjanak Jordánia és Libanon szuverenitásának fenntartásáról, már nincs benne szó az UNO haderő felállításáról, csak éppen az arab államok fejlesztésére ígért dollárok maradtak benne. És belekerült az UNO elé terjesztett összes javaslatok közös vezérével: ha nincsen kilátás megegyezésre, ha senki sem tudja a kiutat, Dag Hamarskjöldre kell bízni a dolgot, nehogy kiderüljön, hogy az UNO képtelen a határozathozatalra.

Ebben rejlik a főtitkár nagy ereje — és ez adja magyarázatát politikájának. Az UNO mai összetétele mellett a hidegháború kérdéseiben az afrikai-ázsiai blokk az úgynevezett bandungi csoport képezi a mérleg nyelvét. Ebben a távolról sem egységes csoportban pedig döntő szerepet játszik az Arab Liga 9 állama — ha közösen lép fel. Amíg a bandungi csoport egy része az egyik, más része a másik arab csoportot támogatja — nem lehetett létrehozni a kétharmad többséget, semmiféle javaslat támogatására. A főtitkár pedig amúgy sem tetszettek a benyújtott javaslatok. Ezért kellett feltámasztania a disztelenül kimúlt Ligát, hogy annak (Hamarskjöld által szövegezett) javaslata helyreállítsa az arabok és a bandungi csoport egységét. Mivel más javaslatnak nem volt kilátása a megfelelő számú szavazatra és a főtitkár kulissza-mögötti magyarázatai a szöveg értelmezéséről mindenkit kielégítettek, a Kelet és a Nyugat is beadta a derekát. Szegegy Aba Even, aki nagyon is jól értette az indítvány hátterét, kénytelen volt beleharapni a savanyú almába, nehogy éppen Izrael legyen az „ünneplés egysege” megbontója.

Es így kezdődött Hamarskjöld Dag 40 napja.

Senki sem állítja, hogy az UNO főtitkára nem ítélte meg helyesen a fejleményeket. Hamarskjöld már a Biztonsági Tanácsban is elnapolta az ülést, hogy alkalmat adjon az Arab Ligának a megegyezésre. De az arabok Bengáziban nem tudták áthidalni az ellentéteket. Pedig voltaképpen ott is arról volt szó, ami most a Liga tagállamainak ünnepléses nyilatkozataiként került bele az UNO-határozat első pontjába: hogy

Irta: Arad Gideon

Nasszer köztársasága tartsa be az Arab Liga szövetségi okmányának azon szakaszát, amely szerint „minden tagállam tiszteltben fogja tartani a többi tagállamok kormányzati rendszerét... és tartózkodni fog minden cselekedettől, amely annak megváltoztatására irányul. Csak hogy Bengáziban, ahol az arabok egymás között, zárt ajtók mögött tárgyaltak, tényekről volt szó, nem hangzatos ígéretekről. Ezért nem érték be ott az egyiptomi delegátus nyilatkozatával, amelyet egyébként Hamarskjöld tavaszi kairói látogatása alkalmával Abdul Nasszer is hangoztatott: Libanonban és Jordániában a néptömegek mozdultak meg a nyugati imperialista vezetés alatt álló kormányok ellen és az Egyesült Arab Köztársaság nem avatkozott be két szomszédjának belügyeibe.

Bengáziban megbukott a Liga, de Hamarskjöld eleve elhatározta, hogy mégis a Ligán keresztül fogja befolyásolni a közgyűlést és ezért a Ligának fel kellett támadnia haló poraiból. — Hogy ez könnyebben menjen, az amerikai UNO-javaslatból gyorsan kioperálták azt a helyénvaló, de udvariatlan követelést, hogy az UNO ellenőrizze az arab államok rádiópropagandáját. Hiszen mindenki tudja, hogy a bagdadi lázadás napján a kairói és damaszkuszi rádió előbb közölték az iraki lázadó-kormány nyilatkozatait és rendelkezéseit, mint maga Bagdad. A javaslat visszavonását egyébként megkönnyítette az arra való utalás, hogy a moszkvai rádió arab adása semmiben sem marad el a kairói uszítás mögött.

Az Arab Liga felélesztése minden bizonnyal ahhoz fog vezetni, hogy Abdul Nasszer ezen a szerven keresztül fogja irányítani az arab világot — most már Bagdad heves ellenkezése nélkül. Eddig a Ligát az benitotta meg, hogy csak egyhangú határozatokat hozhatott — ilyesmi pedig legfeljebb az Izraelt érintő kérdésekben volt lehetséges. Vajon ki mer most még ellenszavazatot leadni?

Pedig a Liga távolról sem egységes. Bagdadban némi megrökönyödést keltett a Liga feltámadása, mert ott még nem felejtették el, hogy a Ligát — Sir Anthony Eden hathatós támogatása mellett — egy bizonyos Nuri Szaid hozta létre, akit a bagdadi lázadás hajnalán meggyilkoltak. Irak egyelőre nem siet, hogy teljesen Nasszer karjaiba vesse magát — és saját petroleumforrásainak busás jövedelméből pénzelje pán-arab terveit. Hír szerint Kaszem tábornok a bőségesen szállított jó amerikai fegyverekről sem akar még lemondani a Nasszer által ajánlott orosz fegyverek kedvéért. Amíg Amerikától és a Szovjetuniótól egyszerre lehet segítyt kapni, Bagdad a „pozitív semlegesség” lelkes híve marad.

De mi lesz Libanon és Jordánia sorsa? A libanoni fejlemények már mutatják, milyen megoldás lebeg Hamarskjöld szemei előtt. Ne feledjük el, hogy a főtitkár volt az, aki kairói látogatása után megkezdte Beirutban a tárgyalásokat a mindkét fél számára elfogadható kormány felállításáról. A főtitkár hevesen ellenezte az amerikai partra

szállást, amely a bagdadi puccs által kiváltott idegesség pillanatában indult meg és nem képezte semmiféle tervszerű politika részét. Fuad Sihak tábornok, az új elnök rövidesen átveszi a hatalmat és új kormány fog alakulni, amely együtt fog működni Szíriával és Kairóval, fenntartva Libanon névleges önállóságát, s hű tagja lesz a Ligának. Hamarskjöld tervei szerint ugyanez történt volna az amerikai beavatkozás nélkül is — talán kevésbé sima formában, de az UNO fennhatósága alatt és a főtitkárnak most nem kellene az amerikai csapatok kivonásáról gondoskodnia.

Washingtonban persze azt állítják, hogy a csapatok bevetése véget vetett a szíria segítséggel kirobantott véres lázadásnak és „megnyugtatta” Amerika közelkeleti barátait, de Washington sajnos arról híres, hogy nem érti a Közelkeletet. Beirutban inkább azt hallani, hogy a beavatkozás lerombolta a Nyugat utolsó pozícióit az arab világban. Mikor tanulják meg Washingtonban — kérdik nyugatbarát arabok —, hogy a hadsereg a politika végrehajtó eszköze, de nem játszhatja a politika hiányát leplező madárijesztő szerepét?

Hamarskjöld nyilván azt reméli, hogy Jordániában is hasonló lesz a fejlődés, mint Libanonban. Az angol csapatok szerepét néhány UNO-megbíztott fogja átvenni és rendes, parlamentáris módon megalakul az új kormány, amely a többség akaratának megfelelően baráti jóbort nyújt Nasszernek, de — az UNO éber szemé alatt — meghagyja trónján Huszeint. Ezzel majd jóformán teljessé válik a Liga egysége és Abdul Nasszer szentül a jóváhagyott szabályok szerint fogja folytatni politikai játékait.

Csak a jövő fogja megmutatni, hogy az arabok heves temperamentuma és hagyományos megbízhatatlansága hogyan illeszkedik be a főtitkár hideg számításába. Rövid átmeneti időre azzal lehet számolni, hogy Nasszer — úgy mint a multban —, a főtitkár bízva az arab ügyek elősegítését és tartózkodni fog a provokációktól.

Az agresszív feladat most majd a jemeni imánnak jut, aki egyre fokozódó tempóban szítja a lázadást az ádeni angol protektorátusban, amelyre természetesen nem vonatkozik az Arab Liga tagjaival szemben vállalt „tartózkodási kötelezettség”. Az imám nemcsak Kairó és Moszkva hathatós támogatására, hanem minden jel szerint ujjában Szaudia csendes közreműködésére is számíthat azon célkitűzésében, hogy „felszabadítsa az ádeni arab törzseket az idegen járom alól”.

Van az UNO határozatnak még egy szakasza, melyben arra hívják fel mind a 81 tagállamot, hogy szigorúan tartsák be a megnevezett, az egymás

belügyeibe való be nem avatkozás és a szuverenitás, valamint területi épség kölcsönös tiszteletben tartásának elveit. Ezt mindenki könnyű szívvél megszavazta, hiszen az UNO-ba való felvételkor minden állam ezen elvek betartására már eleve kötelezte magát. Megszavazta ezt Nasszer, aki persze sohasem avatkozott be más államok ügyeibe, megszavazta a Szovjetunió, amely tudvalegőleg ugyanazt elvhez tartja magát és sohasem alkalmaz erőszakot, vagy fenyegetést más országokkal szemben. Izrael is megszavazta, bár az eddigi tapasztalat azt mutatta, hogy az UNO nem nagyon szokott felfigyelni az Izrael elleni támadásokra, de annak gyorsabban cselekszik, ha Izrael védelmi akcióra merészkedik.

Ezen pont körül nem is folyt a vita. A szeptikusok szerint azért, mert senki sem vette komolyan. De Izraelt azzal vigasztalják, hogy ez a szakasz gondoskodik védelméről.

Gyakran azzal vádolják az UNO főtitkárát, hogy rosszakaratú Izraellel szemben. Ugy hisszük, hogy ez tévedés. Hamarskjöld az arabokkal szemben is csak azért látszik részrehajlóknak, mert ez beleillik tervébe. Izrael viszont zavaró momentum és főleg nincsen súlya, „quantité negligible”. Egy szavazata van és csak néha sikerül nagy propagandával támogatásra szert tenni. Az arab csoport viszont hatalmi tényező a közgyűlésben.

Hamarskjöld pedig csak hatalmi tényezőkké számol. A főtitkár azt tartja egyetlen fontos feladatának, hogy biztosítsa a békét, megakadályozza a két világhatalmi csoport összecsapását. Amíg háborúskodás helyett Gromiko és Dulles szócátákat vinnak az UNO-ban, meg van mentve a béke. Amerika általában aláveti magát az UNO-nak, a Szovjetunió pedig nem szívesen kerülne ismét olyan helyzetbe, mint Magyarország ügyében, amikor az UNO hatalmas többségével találta szemben magát.

Csak hogy, mint említettük, az UNO-ban ma egyik blokk sem tud saját erejéből kétharmad többséget elérni. Ezért mind a kettő az ázsiai és arab államok barátságáért vetekedik. A főtitkár pedig azt reméli, hogy sikerül ezen csoportot a saját békeméltó céljaira felhasználni. Ugy látszik, hogy a főtitkár szívesen venné, egy valóban és ténylegesen semleges csoport kialakulását, amely fenntartaná az egységet a nagy hatalmak között és — amennyiben ez UNO szavazás útján lehetséges — megakadályozná a háború kitörését.

Nem tudjuk milyen szepepet szánt Hamarskjöld Izraelnek e terv keretében, vagy hogy egyáltalán szánt e valami szerepet neki. Tudjuk azonban, hogy a főtitkár globális elképzelésében Izrael inkább zavaró momentumot képez. Ennek elkerülésére pedig Hamarskjöld szívesen hajlandó Izraelt áldozatok meghozására rábeszélni.

Mindezt, úgy mint a multban, ezuttal is némi szkepszissal várjuk annak a 40 napnak a végét, amelyben a főtitkár döntő befolyást gyakorolhat a közelkeleti fejleményekre.

Egymás között...

— MAGYAR-ZSIDÓ KURIR —

Lapunk idősebb olvasói bizonyára emlékeznek még Somo Strámer jiddis szinigazgatóra, aki a 20-as években és a harmincas évek elején nagy sikerrel lépett fel társulatával Erdélyben és Magyarországon is, s különösen zsidó operett és népszínmű-előadásai voltak felejthetetlenek. Strámer azonban nemcsak, mint szinész és szinigazgató, hanem mint melegsívű zsidó ember is nagy népszerűséget vívott ki, és társulatával egyik tényezője volt Erdélyben a zsidó nemzeti újjáéledés mozgalmának. Az általa előadott darabokban — hacsak ez lehetséges volt — mindig belecsötte a felámadó Palesztina gondolatát. Szerkesztőségünk az elmúlt napokban meleghangú levelet kapott a több mint 20 éve Buenos Airesben élő művésztől. Ő az igazgatója az Argentína fővárosában működő Jiddis Művész-színháznak, amelynek magas színvonala az egész zsidó világban közmert. Az együttes színpadán állandóan vendégszerepelnek a legnagyobb zsidó művészek, Morris Schwarz, Buloff, és mások. A közelmúltban Finkl, a Habima művésze vendégszerepelt Strámer társulatánál. A művész azt közli lapunkhoz írott levelében, hogy október folyamán társulatával Izraelbe érkezik, néhány hónapos vendégszereplésre, és már előre meghatottan gondol a régi közönségével való találkozásra.

Ezer és ezer magyar nyelvterületről származó olé és vatik gondol hálával és őszinte szeretettel arra az emberre, aki kezébe adta a megélhetés kulcsát, a társadalmi beilleszkedés lehetőségét, megtanította irvitul. Ez az ember Grosz Eliezer, aki szeptember elsején a nyári szünet után ismét megnyitja tanfolyamait. Grosz Eliezerrel egy-egy évad során többszázan is tanulnak, a különféle fokozatu tanfolyamokon. Mi a módszere? Egyik tanítványa mondotta: a végtelen türelem, a tanítvány helyzetébe való beleélés és az a szilárd hite, hogy nincs reménytelen eset. Valóban, Grosz Eliezer tanárnál nincs reménytelen eset. Mindenkiből a maximumot hozza ki. Van-e ennél nemesebb küldetés? Aligha. Az élet sodrába állítja az embereket, lehetőséget nyújt számukra, hogy eredeti, szívükhöz nőtt mesterségükben, igaz hivatásukban dolgozzanak és mihamarabb egyenjogú polgárnak érezzék magukat.

Az egykori tanítványok és jóbarátok nagy részvétel mellett tették el Budapestre Heller Bernát professzor özvegyét, a nagy tudós, Bacher Vilmos katedrása örökösének méltó életét. Az elhunytat Izraelben fia, a magyar jisiv köztiszteltben álló személyiség, Heller Imre gyászolja.

Értékes kezdeményezés van megvalósulóban az amerikai magyar zsidóság keretében. Talán „magneton-szemináriumnak” nevezhetnénk azt a 20 előadásból álló, összesen 500 óras szemináriumot, amelyben Izrael politikai, gazdasági és kulturális életének kiemelkedő alakjai mutatják be az országot, s megvilágítják sokrétű problémáit. Az előadásokat, valamint azok magyar fordítását a Kol Cion Lágolá stúdiójában rögzítik hangszalagra, s izraeli muzsikával színesítik a hangfelvételt, amelyet azután Amerikában a magyar zsidó klubokban hallgathatnak majd meg az érdeklődők. Salpeter Julius, az UHJA izraeli elnöke kezdeményezte a hangfelvétel-sorozatát szerkesztését pedig dr. Feuerstein Emil vállalta, aki a tervet szerint személyesen is részt vesz néhány hónap múlva az amerikai bemutatóban.

SLOMO STRÁMER, a Buenos Airesi Jiddis Művész-színház igazgatója

Kishont Ferenc szerda éjjel hazaérkezett amerikai tanulmányútról, és csütörtökön este személyesen vette át a Szokolov-díjat, Tel-Aviv város újságíró-kitüntetését. A 36 óras repülőút után elmondta Kishont Ferenc, hogy Eisenhower elnök személyesen fogadta, ezenkívül több ízben is alkalma volt hallgatni az újságíró-pályából a Biztonsági Tanács vitáit. Itt azonban — jegyezte meg szomorkásan Kishont — nem minden tekintetben vették figyelembe álláspontját...

Folytatódna országszerte a HOH jubileumi ünnepségeik az ország függetlenségének 10. évfordulója alkalmából. Az elmúlt héten a hederai HOH rendezett ünnepséget, majd utána vídám, hangulatos garden party következett, amelynek műsorában Velvart Richárd konferált.

Az egyik tel-avivi déli lap írta meg a héten, hogy egy gederai magyar-zsidó paprikatermelő felkereste a valóságügyi minisztérium kegyes-kivitei osztályának vezetőjét, Grázovszkyt, s azt kérte, intézzék el, hogy paprika-kivitei engedélyt kapjon. Az osztályvezető meglepetten érdeklődött, hogy milyen alapon gondolja alá-támasztani a kérdést, hiszen az ő osztálya csak kegyeszerék kivitelével foglalkozik. — Hogyan? — mélt.

tatankodott a termelő, — gondoljon csak a gefilte fisch-kedvelő amerikai zsidókra! Az ő számukra vajon nem kegyeszer az édes-nemes paprika? A fontos kegyeszer-problémáról még nem határozott az illetékes minisztériumi bizottság...

A keszthelyi Helikon-könyvtárban egy külön szobát rendeznek be a város világhírű szülőjéért, Goldmark Károly emlékére. Itt helyezik el a magyar-zsidó komponista zongoráját, kotlát és több személyes apróságát.

Rózsashegyi Kálmán a legöregebb élő magyar szinész jó egészségben szívja nyolcvanon túl is a makrapipáját, s változatlanul régi szenvedélyének, a színész nevelésnek él. A pesti lapok beszámolnak arról, hogy magániskolájának növendékei az idén is sikeresen vizsgáltak.

Balázs Béla versei ismét megjelentek Budapesten. Elsősorban film-esztétikai művei ismeretese, de valójában mindig költő volt, a modern gondolati líra egyik előhírnöke. — A kötetet Komlós Aladár válogatta, s ő írta az előszót is.

Ezer és ezer magyar nyelvterületről származó olé és vatik gondol hálával és őszinte szeretettel arra az emberre, aki kezébe adta a megélhetés kulcsát, a társadalmi beilleszkedés lehetőségét, megtanította irvitul. Ez az ember Grosz Eliezer, aki szeptember elsején a nyári szünet után ismét megnyitja tanfolyamait. Grosz Eliezerrel egy-egy évad során többszázan is tanulnak, a különféle fokozatu tanfolyamokon. Mi a módszere? Egyik tanítványa mondotta: a végtelen türelem, a tanítvány helyzetébe való beleélés és az a szilárd hite, hogy nincs reménytelen eset. Valóban, Grosz Eliezer tanárnál nincs reménytelen eset. Mindenkiből a maximumot hozza ki. Van-e ennél nemesebb küldetés? Aligha. Az élet sodrába állítja az embereket, lehetőséget nyújt számukra, hogy eredeti, szívükhöz nőtt mesterségükben, igaz hivatásukban dolgozzanak és mihamarabb egyenjogú polgárnak érezzék magukat.

Az egykori tanítványok és jóbarátok nagy részvétel mellett tették el Budapestre Heller Bernát professzor özvegyét, a nagy tudós, Bacher Vilmos katedrása örökösének méltó életét. Az elhunytat Izraelben fia, a magyar jisiv köztiszteltben álló személyiség, Heller Imre gyászolja.

Értékes kezdeményezés van megvalósulóban az amerikai magyar zsidóság keretében. Talán „magneton-szemináriumnak” nevezhetnénk azt a 20 előadásból álló, összesen 500 óras szemináriumot, amelyben Izrael politikai, gazdasági és kulturális életének kiemelkedő alakjai mutatják be az országot, s megvilágítják sokrétű problémáit. Az előadásokat, valamint azok magyar fordítását a Kol Cion Lágolá stúdiójában rögzítik hangszalagra, s izraeli muzsikával színesítik a hangfelvételt, amelyet azután Amerikában a magyar zsidó klubokban hallgathatnak majd meg az érdeklődők. Salpeter Julius, az UHJA izraeli elnöke kezdeményezte a hangfelvétel-sorozatát szerkesztését pedig dr. Feuerstein Emil vállalta, aki a tervet szerint személyesen is részt vesz néhány hónap múlva az amerikai bemutatóban.

Az ünnepek alkalmából
támogassa ROKONAIT, BARÁTAIT
vámmentes **IKKA - csomagokkal,**
hivatalosan EGYEDÜL AZ IKKA útján.

MEGRENDÉLŐHELYEK:
JERUZSALEM: Vajda Mose (d. u. 4-6-ig) a TUV TAAM-cukrászdában, King George 9.)
TEL-AVIV: G. Kemény, Ben Jehuda-u. 27., I. emelet délelőtt 10-12 és délután 4-7 óra között.
HAIFA: Giszkalay Klári (Léber úszterdzletben) Nordan-u. 21. Levéltám: G. KEMÉNY, 27. Ben Jehuda-utca TEL-AVIV

Mit kell tudni a kulcspénz-törvényről

Heti film'evél

Írta: Dr. Fendrich Ernő

A Hivatalos Lap 1958. aug. 14-iki számában új törvény jelent meg, mely a „kulcspénz”-t szabályozza. Miként a politikában, úgy a jogrendszerben is sokszor változnak az elvek. Ami tegnap tilos volt, az ma megengedett és fordítva.

Amióta a második világháború kezdetén Palesztinában is bevezették a lakóvédelmet és a rögzített házbért, azóta törvény írta elő, hogy tilos a háztulajdonosnak kulcspénzt kérni, vagy elfogadni. Aki pedig a háztulajdonosnak kulcspénzt fizetett azért, hogy bérleményhez, lakáshoz vagy üzlethelyiséghez jusson, az jogosított volt a kulcspénzt visszaperelni. Az élet követelményei azonban erősebbeknek bizonyultak a törvény előírásainál. Hosszú évek óta a kulcspénz mindennapos lett Izraelben. Alig van példa arra, hogy valaki kulcspénzt fizetése nélkül jutott lakáshoz vagy üzlethelyiséghez. A kulcspénzzel kapcsolatos perek pedig már régen alig léteznek, pedig a törvény 1958. augusztus 14-ig változatlanul érvényben volt.

Az izraeli törvényhozó végül is az előtt a dilemma előtt állott, hogy továbbra is szemeljen a kulcspénz intézménye előtt, tehát azt, mint törvénytelen egészen eltiltja vagy pedig: tudomásul veszi a valóságot. Ez utóbbi álláspont azt jelenti, hogy a törvényhozó a gyakorlatban kialakult elvek figyelembevételével megengedi és egyidejűleg törvényesen szabályozza a kulcspénzt.

Az igazságügyminiszter még 1956-ban egy úgynevezett közéleti bizottságot nevezett ki a kérdés tanulmányozására. A bizottságban mind a háztulajdonosok, mind a bérlők megbízottai helyet kaptak. Ennek a bizottságnak a javaslata alapján készült el az új törvény.

Az új törvény alapelve, hogy megszünteti a kulcspénz vételek tilalmát. A kulcspénz ezáltal törvényesen megengedett lett és maga a törvény szabályozza annak elosztását a háztulajdonos és a bérlő között, valamint minden ezzel kapcsolatos kérdést. Maga a törvény igen bonolyult és sok új pernek fog alapjául szolgálni. Nem szabad elfeledkezni arról, hogy alig van törvény, mely ennire általános vonatkozással. Nem számítván azokat, akiknek öröklásuk van, vagy akik saját házukban laknak, az új törvény majdnem mindenkét érint, — bérbeadói vagy bérlői mivoltában.

A törvény intézkedései nemcsak az úgynevezett védett bérlőre, hanem arra a bérlőre is vonatkoznak, akiknek bérleti szerződése még érvényben van.

Az új törvény elsősorban előírja, hogy annak a bérlőnek, aki a bérleményt elhagyja, joga van a kulcspénz egy bizonyos részéhez, melyet a törvény határoz meg. Bérlemény alatt lakás, üzlethelyiség, műhely, iroda vagy bármilyen más bérlemény értendő. Bérlő alatt

az értendő, akire a bérleti szerződés az eddig is érvényben volt törvények alapján kiterjedt, bizonyos kivételekkel.

Kulcspénz alatt azt az összeget kell érteni, melyet az új bérlő fizet, vagy hajlandó lenne fizetni a bérleti jogért.

A kulcspénz megosztását illetően az új törvény különbséget tesz a bérlők között aszerint, hogy a távozó bérlő a bérleményt még a törvény életbelépte előtt, tehát 1958. augusztus 14-ike előtt birtokolta-e vagy csak ezután; továbbá aszerint, hogy a távozó bérlő saját maga fizetett-e kulcspénzt, vagy sem.

Az a távozó bérlő, aki a bérleményt még 1958. aug. 14-ike előtt birtokolta, a kulcspénzből kétharmad részét kap, függetlenül attól, hogy mennyi ideig birtokolta a bérleményt, feltéve, hogy önmaga kulcspénzt fizetett.

Az a távozó bérlő, aki a bérleményt csak 1958. aug. 14-ike után kezdte el birtokolni (tehát ezután bérletet) a kulcspénzben nem részesedik mindig egyformán. Annál nagyobb lesz a részesedése a kulcspénzből, minél rövidebb ideig birtokolta a bérleményt. Amint ugyanis később látni fogjuk, az előfeltétel az, hogy a bérlő önmaga is fizetett kulcspénzt. Minél hosszabb ideig használta a bérleményt, annál inkább „amortizálódott” a kulcspénz. Az ilyen bérlőnek a részesedése a kulcspénzből a következő:

a) ha a birtoklása nem hosszabb egy évnél — 85 százalék;

b) ha hosszabb 1 évnél, de nem hosszabb 2 évnél — 75 százalék;

c) ha hosszabb 2 évnél, de nem hosszabb 5 évnél — kétharmad;

d) ha hosszabb 5 évnél — 60 százalék.

Arra a távozó bérlőre azonban, aki önmaga nem fizetett kulcspénzt, a fenti százalékok nem vonatkoznak. E tekintetben a törvény nem tesz különbséget az 1958. augusztus 14. előtti és az ezután bérletet kötő távozó bérlő, aki önmaga nem fizetett kulcspénzt:

a) amennyiben a bérleményt nem birtokolta több mint egy éven át, akkor ha a bérleményt elhagyja, egyáltalán nem részesül a kulcspénzből;

b) ha a bérleményt több mint egy éven át, de 2 évnél nem hosszabb időn át birtokolta, akkor őt a kulcspénz 22,5 százaléka illeti meg;

c) ha a bérleményt több mint 2 éven át, de 3 évnél nem hosszabb időn át birtokolta, akkor a kulcspénz 33,33 százaléka (tehát egyharmada) illeti meg; végül

d) ha a bérleményt több mint 3 éven át, de 5 évnél nem hosszabb időn át birtokolta, akkor a kulcspénz 50 százaléka illeti meg.

Annál a távozó bérlőnél pedig, aki öt évnél hosszabb időn keresztül birtokolta a bérleményt, de önmaga kulcspénzt nem fizetett, különbséget kell tenni aszerint, hogy a bérleményt 1958. augusztus 14-ike előtt foglalta-e el, vagy csak ezután. Ha a bérleményt 1958. aug. 14-ike előtt már birtokolta, akkor a kulcspénzből kétharmad rész illeti meg, tehát ugyanannyi, mintha önmaga is fizetett volna kulcspénzt. Viszont, ha a birtoklása csak augusztus 14-e után kezdődött el, akkor a kulcspénzből csak 60 százalék illeti meg.

A kulcspénz fennmaradó része a háztulajdonost illeti meg. Ha a távozó bérlő

egyáltalán nem jogosult kulcspénzre, akkor természetesen a kulcspénz teljes egészében a háztulajdonost illeti meg. Érdekes intézkedés a törvénynek, hogy háztulajdonos alatt nem a telekkönyvi háztulajdonost vagy a tényleges háztulajdonost érti, hanem azt a személyt, aki a bérleményt főbérletként kiadta, illetve esetleges jogutódait. Ez az intézkedés sok vitára fog alkalmat adni, hiszen igen sok esetben aligha lesz megállapítható, hogy ki adta bérbe a bérleményt a távozó bérlőnek. A törvény nyilván abból a feltételezésből indul ki, hogy az izraeli telekkönyv sok esetben nem a tényleges tulajdonost tünteti fel.

Amint láttuk, a kulcspénz felosztásánál fontossággal bír a távozó bérlő birtoklásának időtartama. A birtoklás időtartamának megállapításánál, ha a távozó bérlő a bérleményt házastársától, vagy rokonától örökölte, vagy válás esetében volt házastársáról szállt rá, az eddig is érvényben volt törvényes intézkedéseknek megfelelően, akkor a távozó bérlő birtoklásának időtartamához hozzáadandó jogelődje birtoklásának időtartama is. Fontos intézkedés a törvénynek, hogy amennyiben a távozó bérlő jogelődje kulcspénzt fizetett, ez úgy tekintendő, mintha jogutódja, tehát maga a távozó bérlő fizetett volna kulcspénzt.

Amennyiben üzlethelyiség bérleményéről van szó, akkor a kulcspénzből előbb levonásba kell helyezni azt az összeget, melyet az új bérlő az üzlethelyiség ügyvezetéséért „goodwill”-jéért fizet, feltéve, hogy az új bérlő a bérleményben ugyanazt az üzletet fogja folytatni, mint elődje és ugyanazon kereskedelmi név alatt. Ha azonban a távozó bérlő olyan foglalkozást űzött a bérleményben, melynek üzeméhez szakképzésnek alapján nyert személyi jellegű engedély szükséges, akkor a kulcspénzből a „goodwill”-ért fizetett összeg akkor is levonandó, ha az új bérlő nem a régi néven fogja a bérleményben a távozó bérlő üzletét, illetve mesterségét folytatni. A „goodwill” címén levonásba helyezhető összeg természetesen egészében a távozó bérlőt illeti meg. Ebből következik, hogy csak a „goodwill”-ért fizetett összeg levonása után fennmaradó összeg kerül felosztásra a háztulajdonos és a távozó bérlő között, az említett arány szerint.

Ugyancsak levonásba kell helyezni a kulcspénzből azt az összeget, melyet a távozó bérlő és jogelődje a bérlemény építésébe, alapvető változtatásokba vagy javításokba fektettek be, kivéve, ha annak idején a háztulajdonossal a tekintetben más megállapodás jött létre. Azt, hogy a változtatások vagy javítások alapvetőek-e és hogy mint ilyenek levonhatóak-e az azokkal kapcsolatos kiadások a kulcspénzből, vita esetében a bérleti bíróság állapítja meg.

Amennyiben a törvény életbelépte, tehát 1958. aug. 14-ike előtt a háztulajdonos és a távozó bérlő között megállapodás jött létre a kulcspénz, illetve a bérlemény átadására vonatkozólag, úgy ez a megállapodás kötelező a felekre és jogutódaira nézve akkor is,

ha az új törvény intézkedéseitől eltérően állapodtak meg. Ez lakás és üzlethelyiség bérletére egyaránt vonatkozik. Ha viszont a háztulajdonos és a távozó bérlő közötti megállapodás az új törvény életbelépte után, tehát 1958. aug. 14-ike után jött létre és a megállapodás az új törvény intézkedéseitől eltér, úgy a megállapodás csak akkor érvényes, ha az üzlethelyiségre vonatkozik, míg ha a lakás bérletére vonatkozik, akkor nem érvényes, mert lakás tekintetében a törvény előírásai kötelezőek a felekre.

Miután már az eddigi törvények is úgy intézkedtek, hogy üzlethelyiség, vagy bérlemény tekintetében a felek egy-egy közötti megállapodás bármilyen nagyságu bérösszegben, függetlenül attól, hogy a törvény milyen összegű maximális bért ír elő, továbbá miután az új törvény respektálja üzlethelyiségre vonatkozóan a felek közötti bérlemény átadására és kulcspénz megosztására vonatkozóan létrejött megállapodást is, ebből következik, hogy üzlethelyiségek bérletén szempontjából a háztulajdonos és a bérlő — ha úgy akarják — mindkét fél — majdnem szabadon állapodhatnak meg. Ez azt jelenti, hogy a törvény erre vonatkozó intézkedései nem kötelező jellegűek, hanem csupán akkor fognak alkalmazást nyerni, ha a felek nem állapodtak meg másképpen. A jövőben tehát mindenki, aki üzlethelyiséget, irodát vagy hasonló bérleményt bérel vagy annak bérletére vonatkozólag újabb megállapodást köt, jobban kell majd ügyeljen arra, hogy mit ír alá, mert törvényeink őt sok tekintetben nem védik meg, amennyiben erről a jogvédelemről lemond, azáltal, hogy másképpen állapodik meg.

Ha egy bérlemény részben lakás, részben üzlethelyiség, illetve mesterség folytatásához szükséges, úgy a bérlemény egyik részére a lakásokra, másik részére pedig az üzlethelyiségekre vonatkozó intézkedések lesznek irányadók. A Bérleti Bíróság azonban az egész bérleményt és tekintetben azonos jellegűnek, tehát, akár csak lakásnak, akár csak üzlethelyiségnek tekinteti.

Természetesen a távozó bérlőnek a kulcspénzhez való joga csak akkor áll fenn, ha ő jogosított lenne a bérleményt tovább is birtokolni, ha tehát ő saját elhatározásából kifolyólag hagyja el a bérleményt. Ha azonban valamilyes törvényes oknál fogva a háztulajdonosnak joga lenne a bérlet bírói úton kitételezni, akkor a távozó bérlő nem igényelhet kulcspénzt.

Az új törvény ezzel kapcsolatos intézkedéseit, továbbá azokat az eléggé szövevényes intézkedéseket, melyek a bérlemény felajánlására, a kulcspénz összegeinek tényleges megállapítására, a különböző bíróságon kívüli és bírósági eljárások vonatkozásuk, legközelebbi cikkemben fogom ismertetni.

Urborkaszézon van a tel-avivi moziban. Ilyenkor kevesebben járnak moziba, mint az év egyéb időszakában és legtöbbször nem is a film minősége vonzza a nézőt, hanem a mozi terem hűtésének mérvé.

A kritikust ismerősei minduntalan arról faggatják, hol van jó film, mit érdemes megnézni. Bizony gyakran zavarbaejtő kérdés ez és amikor a kritikus legjobban tudása szerint megemlíti egy-két valóban kiemelkedő filmet a kíváncsiskodók legyintenek, mondván, hogy azt már látták, arról tudják, hogy jó, de mit érdemes még megnézni? Ez uttal ki akarom elégetni a kíváncsiak érdeklődését és megkísérlem, hogy egyetlen cikk keretében, több filmről is érdemi beszámolót adjak.

A gyönyörű és igen jól hűtött Tel-Aviv mozi, mely helyzeti előnyt élvez a többiekkel szemben, ahová mindenkor szívesebben jár a tel-avivi polgár, mint máshová, legújabb filmjével a jelek szerint nem számíthat forró sikerre. Habár? A kritikus sohasem tudhatja, mert a filmgártás sem tudja biztonságosan az, ami attól a közönség körében, amire szívesen jár, vagy milliók zarándokolnak el. A Tel-Aviv moziban cowboy filmet vetítenek „MAN HUNT”, azaz „AZ ÜLDÖZŐT” a címe. Jó film ez a maga nemében, bizonyos mértékű színpadosságát a fiatalok hangos együttérzése, cselekvő jelenléte a moziban. A cowboy filmek, amelyek Európában csak a külvárosi mozikban kerülnek vetítésre és amelyekkel lényegesen nem is exportálunkra szán az amerikai filmgártás olyanfajta romantikus alkotások, ahol megmeredve formák uralkodnak a filmgártás hajnalja óta. Az egyetlen történet csekély változtatásokkal történő variálása ez immár negyven esztendeje és minőségét csupán a technikai adottságok döntik el. Mit értünk ez alatt? A jobb és még jobb lovasbravókat, a frappáné előlévőket és a kiégett préri ismeretével járó meglepetéseket. A hős mindenkor rettenthetetlen, a lány mindig szőke és úgy lovalognak, hogy a paripák patái nem érintik a földet. Úgy látszik nem lehet megúnni ezt a műfajt, mert fiatalosságunk, mely szemléletben, izlésében oly közel áll az amerikaihoz, fénylő szemekkel hagyja el a játékteret és úgy érzi, jól szórakozott, maradéktalan kielégülésben részesült.

A Maxim mozi hosszú hetek óta a „Menyasszony tul szép” című Brigitte Bardot filmmel vonzza a nézők seregét hűtött termébe. Ez a film nem a legjobb alkotása a diadalmas színésznőnek, valahonnan előkaparhatták ezt a művésznő pályafutásának kezdetén készített filmcskéket és jó üzletnek bizonyult, mert ime hetek óta telt házak vonz. Pedig ez a vigjáték semmi vigaszt nem tartalmaz, a nézők tompán merednek a vászonra és nem tudok, ha azt állítom, hogy egyetlen mosoly sem fakad. Az egész filmet egyfajta kényszeredettséggel vonul keresztül, olyan az érzésem, mintha a rendezőnek a kezébe nyomták volna egy forgatókönyvet, ime, itt van, tessék ebből filmet készíteni. Unott kényszer kompozíciószerűség, a szellemi erőfeszítés teljes hiánya sugárzik a filmről, mely még azokat a lehetőségeket is féltékenyen használja ki, amely egyetlen létjogosultsága a filmnek, a nagy Bi Bi légies karcsúsága, asszonyi vonzereje. Ez az egyetlen Brigitte Bardot film, aminek megtekintésétől a rendőrség nem tiltotta el a tizenhat éves aluliakat. Szegény gyerekek, hadd unatkozzátok!

nekük is, ha már a felnőtteknek végig kell szenvedni a másfél órát.

Micsoda féktelen komédiázás folyik a Migdalor-mozi vetítősorozatán! Hetek óta egy német bohózat, a „Scherben bringen Glück” című film pereg. Ez a bohózat teljes gátálatlansággal vonultatja fel mindazt a bevált trükköt, ami már oly sokszor varázsolta nevetést széles e világon. Mintha a bohózat ötletek enciklopédiáját, összegyűjtött csokrád adnák át a közönségnek. Az ember mulat is, de bosszankodik az arcátlanok és minduntalan arra gondol, hogy ime ez az egyetlen terület az életnek, ahol a lopást, a szemérmelenséget gátálatlan elmulasztást nem büntetik. A film, melynek egyetlen célja és rendeltetése a nevetetés, a tobzó bohózat elemek felvonultatása mellett egyéb igényeket is igyekszik kielégíteni, revüt is ad a látványosságokra éhes szemeknek. Sok a hab és sok a méz az egész torta amit a nézőnek odátárlanak enyhe élményeket okoz.

A Tamar mozi szönd, megbízható filmet vetít. Címe: „Darbys Rangers”. Amerikai katonafilm a második világháború idejéből. Egy önkéntesekből álló lélek különítmény készül a leigázott Európa felszabadításában való cselekvő részvételre. A katonafilmek vérből, hústól való, a film dokumentáris jellege megbízható. Avatott művészmértékűtársa érződik a filmben, mely elkerüli a vonzó alkalmat a teatralitásnak, a szentimentalizmusnak és keményre kalapált emberi figurákkal a hadiszerencse reális ábrázolásával teszi vonzóvá alkotását. Ez a film nem tartozik a kiemelkedő nagy filmek közé, de becsülve művészeti munka jegyével félméretű alkotás, mely méltán érdemli meg a közönség megbecsülését és rekonkrenzését.

Az Eszter mozi szintén katonafilmeket vetít. Az utóbbi időkben az amerikai filmgártás igen rákapott a katonafilmekre. Bizonyára szükség van arra, hogy népszerűsítsék a hadsereget és amellett a bevált és nagy közönségkért élvező filmstárokat igen jól mutatnak a selymes fényű, jól szabott tisztai öltözékekben. „Után they sail”, magyarul: „Amíg ők hajóznak” a címe ennek a filmnek, mely a tündörtől szép Új-Zélandon játszódik. A sziget férfai messzi vidékeken hajóznak, hogy a szövetségesek oldalán harcoljanak a német fenevadak ellen, miközben odahaza a magukra maradt asszonyok, menyasszonyok unatkoznak. Amerikai ökösegek jönnek a szigetre unatkozó amerikai katonákkal. Ebből a sok unalomból sok szerelem születik, megváltoznak az asszonyi sorok, felborulnak a családi életek. Unalom, unalom, unalom. Ez okoz minden bajt. Nemcsak a filmen, de odalenn a nézőtérben is.

Zoltan Dezső

LUFTALPBELET,
speciális gyermekbetét gipszmintára, szandában is viselhető, **SERVKÖTŐ,** amerikai rendszerű, éjjel-nappal viselhető, **GYÖGYFÜZŐ** férfiak részére is. **GUMIHARISNYÁK**
VAMOS BELA
ortopéd-specialistánál.
TEL-AVIV
155 Dízengoff 155
(azelőtt: Bpest, Lenin-Körút).

»MAGDA« fűző
VAMOS MAGDA
(ezelőtt Budapest)
Fűzőruha - Melltartó
Műmell, vízben is viselhető.
Fűző - Női FEHERNEMU
Készben és rendelésre
155 TEL-AVIV Dízengoff-út 155

NYARI SZABADSÁGAT Áskalonban
KÖVARI ERNŐ GANÉ SIMSON
ultramodern penziójában kellemesen töltheti.
Köser magyar konyha • Állandó melegviz.
Rendeljen szobát az ünnepekre is, idejében: tel. 154.

אל תחמיא בקלות את
KALAPOT CSAK
Hesil Schwarcz-ndi
VEGYEN
T. A., - a chlat Benjámin 40.
Telefon: 5309
TISZTITAS • JAVITAS.

Szű ragja bútorát?
Forduljon azonnal a filstól-laboratóriumhoz, amely megsemmisít dűszköt, polskát és...
Javítás és polírozás szűrés szerint. - TELEFON: 81759.
T.-A., Kibuc Gálujot-u. 31
Bejárati: Szálame-utca 30-nál, az Ec Tov asztalos mellett.

SALAMON PENZIO TIVON
TELEFON: 315.
Töltse nálunk szabadságát. • Gyönyörű kert
Köser magyar konyha
1958 VIII 29 Uj Kelet 7

A SOKARCU SZERELEM

FELIX MENDELSSOHN
ÉLETRÉGÉNYE

Irt: Pierre La Mure

(34)

— Megcsodáltam az ön szép kocsiját — hazudta Félix nyomban közel érezte magát ehhez a félenk óriáshoz. — Es ma este a hangját csodáltuk — fűzte hozzá Cé- cile és ellenállhatatlan mosolyt vetett Tanzenre. A bognár nyel, gyáván bólogatott és érthetetlen szavak közt rázta meg a vendégek kezét.

Az asszonyok is többnyire munkásnők voltak. Formá- ban, bő ruhákat viseltek, fátalpu cipőket, nehéz gyapju- sálakat. Középkorúak voltak és meglátszottak rajtuk a mosással, vízfordással, takarítással töltött hosszú évek. De volt köztük néhány fiatal is, szőke, és bájos, almaar- ou, magukkészítette, de már divatos ruhákban.

— Es ez — Schmidt bizonytalanul mutatott egy jól- táplált, vöröshajú, harmincas asszonyra és megköszönte a torkát — ez Magdaléna Klupp.

Félix csodálkozva pillantott rá. Valahol már látta ezt az asszonyt, de hol? ... Nagyon feltűnően volt öltözve, rikító színek szírványába. A többiekkel szemben, akik szegényes mosollyal álldogáltak körben, Magdaléna Klupp önbizalmat és tapasztalt világiasságot mutatott.

— A szolgálataira Madame — csipogta és pukkedezett Cé- cile előtt.

Majd a többi kóristák rémületére felemelte fehér, kes- keny kezét és elviselhetetlen gráciával Félix ajkainak magasságába emelte. Félix nem tehetett mást, minthogy a kinyújtott kézre hanyag, felületlen csókot helheljen.

— Magdalénának nagyon szép hangja van — vetette be gyorsan Schmidt — ő az első szopránunk.

— Az ének a hivatásom — jelentette ki Magdaléna egyre növekvő bizalmassággal. — Majdnem egész életem- en át ezt csináltam. Emiatt bármely színházat, mely eszébe jut — Lauchstädt, Magdeburg, Baden — mindenütt volt már szerződés. — Merőn nézett Félixre. — Vala- mikor a Friedrich Theaterben, Berlinben is énekeltem.

Az a füstös, hangos pincészház... Anna Skrupp- nagel... és ő, az elkényeztetett fiatalember, kasmirnyak- kendőben és sárga kesztyűben...

— Magdaléna — szakította félbe Schmidt — az igaz- gató úr...

De Magdaléna nem figyelt rá. — Az természetesen más volt, mint most, hogy önnek énekel. Mert a Friedrich Theaterben teljesen mindegy, mit énekel az ember...

Schmidt most már elszántan közbelépett, elvágta Mag- daléna visszaemlékezését és megjegyezte, hogy az igaz- gató úr és a felesége fáradtak és haza óhajtanak menni. Félix újból gratulált az énekeseknek, dicsérte munká- jukat:

— Bach passióját valamikor a világ összes hangver- menytermeiben játszottak fogják és akkor majd elmondhat- ják, hogy önök voltak az elsők, akik elénekeltek.

Karofogva mentek Cécille haza. Mély hallgatásba merültek az úton. Midőn házukhoz közeledtek, Cé- cile hirtelen megszólalt:

— Ezt az estét soha nem fogom elfelejteni! — Te Félix, ezek mind nagyon rendes emberek voltak.

A különös felfedezés feletti csodálkozás csengett a hangjában. Számára ez a kirándulás Tanzen műhelyébe olyan volt, mint egy merész expedíció a sötét Afrikába. Most először merészkedett ki társadalmi köréből — de nem mint jótékonykodó dáma, aki alamizsnát visz. És ezeket a szerény embereket szeretetreméltóknak, von- zónak találta.

Félix gyöngéden megszorította a karját. — Cilette, nagy titkot árulok el neked: — a szegény ördög és a milliomos között a pénzen kívül — nincs sem- mi különbség.

Később, midőn már hálószobájukban vetkeztek, hos- zu, szőke haját kefelve, Cé- cile így szólt:

— Azt hiszem, egész jól énekeltek. — Majd a váltán keresztül megkérdezte: — Te mit gondolsz?

— Sokkal jobban énekeltek, mint ahogy gondoltam. Természetesen még sok gyakorlatra van szükségük, külö- nösen az első énekeseknek. Mert nem figyelnek a taktus- ra és sokszor előbb vagy később indítanak.

— Talán segíthetnél nekik! — ajánlotta halikán.

— En?

— Igen. Tanítsd meg őket, hogyan kell a taktust be- tartani.

Cécile ajánlata meglepte. Ahányszor a Passió előadására gondolt, azt csak hivatásos muzsikusok és szabályos, aprólékos munka eredményeként képzelte el. Tudat alatt a szakember tartózkodásával viselkedett az amatőrökkel szemben.

— Nem tehetné meg ezt? — ismételte meg a kérdést Cé- cile, miközben beugrott az ágyba.

— Azt hiszem, igen — mondotta bizonytalanul. — De már is ellenállás ébredt fel benne. — Rendkívül nehéz munka volna. Ezek az emberek nem is tudnak kottát olvasni. Előbb a partitúrára kellene megtanítsam őket, minden egyes taktusra, és zongorára is szükség volna. Hol csináljuk ezt? Tanzen műhelyében ez nem megy.

Cécile nem válaszolt. Egy darabig csendben feküdtek egymás mellett. Arcuk szorosan egymás mellett, ajkaik majdnem összeértek. A tökéletes bizalmasság, az össze- olvadás pillanatai voltak, miközben szemük elmondott egymásnak mindent, amire nehéz lett volna szavakat találni.

Cécile végül megszólalt: — Ezt a Magdalénát úgye még Berlinből ismered? A szerető volt? Cé- cile kinlódott, amíg kimondta ezt a bűnös szót.

— Az Isten szerelmére, honnan veszed? Sohasem. Nem is ismerem.

— Hát akkor hogyan ismer téged? Sokat jártál a Friedrich Theaterbe?

Ezekből a szemektől nem lehetett megszabadulni.

— Idefigyelj, Karlnak volt egy kis nője, aki ott lépett fel. Anna Skrupnagelnek hívták.

— Szép volt?

Természetesen, a maga módján... Meg kellett tegye, ennyivel tartozott Karlnek... Olyan szolgálat volt, amit fiatal emberek szívesen megtesznek a barátjuknak. De az

egész dolognak nincs jelentősége, semmisse... alapszám- véve unalmas történet.

Cécile egy darabig hagyta, hogy Félix leírja unalmas látogatásait a Friedrich Theaterben, aztán nyugodtan megkérdezte:

— De Anna aztán a barátnőd lett, igaz?

— Az ördög is — nem lehet tőle megszabadulni! Egy asszony, ha akarja, ki tudja venni a férfiből összes fiatalkori titkait...

— Igen — morogta.

— Szeretted?

— En? — Vad tiltakozás. — Egyáltalában nem. Vagy- is nem ebben az értelemben.

— Es ő is szeretett téged?

— Természetesen, hogy nem! — Aztán nagy lendület- tel: — Nem jelentettem számára semmit se. Mondom ne- ked, az egész... Hallom, jól férjhez ment.

— Es ez a Magdaléna?

Itt már biztos talajon mozgott, most nyomtérképpel és őszintén mondhatta:

— Soha nem volt veled dolgom! Nem is láttam! Be- csületeszavamra!

Cécile hitt neki, egy pillanatig csendben maradt és nem is figyelt Félix mentegetőzéseire, ártatlanságának bizonygatására.

— Akkor, azt hiszem, minden rendben van — sutogta.

— Akkor ez a Magdaléna is eljöhét hozzánk.

— Ide, minek?

— Segíteni akarsz az énekeseknek, nem? Te magad mondtad, hogy még iskolázni kell őket.

— De itt?

— Sajnos, ez az egyetlen színpadot érhető hely. Itt van zongora és a kuratórium nem kifogásolhatja, ha a háza- ban gyakorolsz velük.

Félix szemei gyöngédséggel teltek meg. Tudta, mily erőfeszítésbe került Cécilenek ezeket a szavakat kimon- dani. Otthona szentség volt, családjának frigiditása és csak ritkán, válogatott vendégeknek nyitotta meg...

— Tényleg nem volna terhedre, ha ezek az emberek idejönnek?

Cécile bátran nyelt egyet.

— Nem. Valóban nem. Mindegyik nagyon rendes.

Megcsókolták egymást és jóéjszakai kívántak. Cé- cile már majdnem elaludt, de megegyezve Félix felé fordult, félig lecsukott szemhéjai mögü mosoly csillogott Félix felé:

— Mondtam neked, Isten velünk van és valami tör- ténni fog, valami váratlan, igaz?

Megkezdődött Félix kettős élete. Nappal elhátta hiva- talos kötelességeit. Esténként pedig a Cecilia énekegylet négy kórusvezetőjével gyakorolt. Természetesen Hermann Schmidt is eljött, hasznosan közreműködött, a zongoránál állott, forgatta a partitúra lapjait, megismételte Félix utasításait. A szünetekben Cé- cile látott és frissítőt hozott. Katherinát és Gusztávtól tapintatosan háttérben tartotta, hogy kötetlen, könnyed hangulatot teremtsen. Nagy csészékbe kávét, korsókba sört öntött, kikérdezte az énekeseket családjuk és munkájuk felől. Schmidt és Tanzen lépésről-lépésre felbátorodtak. Tanzen már a gyerekeiről is beszélt és arca világosan mutatta, mennyire imádnak és tartja Cécile.

Magdaléna életében, amióta Lipcsébe érkezett, ezek az esték jelentették a legnagyobb társadalmi eseményt. Nem törődött Schmidt elhallgattatási kísérleteivel, sokat fecse- gett színpadi szerepeiről és számtalan kellemetlenség- ről — az igazgatók csődjéről, a kollégák féltékenységéről — melyek eddigi életét kitöltötték. Egyre fokozódó bizal- massággal számolt be a többnyire magasállású férfiakról, akik megkönyékeztek és akiket kegyeivel megajándé- kozott. Miközben egy darab kolbászba harapott, így fejezte be:

— Ilyen körülmények közt valóságos csoda, hogy nem lettem úrnője az egyik fejedelmi várkastélynak.

De Magdaléna önbizalma valójában más forrásból táplálkozott. Egyedüli barátnője volt Olga Beckernek, a polgármester szeretőjének. Olga Lipcsé rejtélyes aszo- nyának számított. Elvágva a helyi társaságtól, alig mutatkozott az utcákon, csak néhanapján hagyta el a Nikolai templom mögötti kis házat, melyet Christoph Müller rendezett be számára. Mindenki beszélt róla, min- dent tudtak felőle, de senki se ismerte. Csak Magdaléna- val barátkozott.

— Ön, én és Olga valóságos testvérek vagyunk! — túlozta el az igazságot.

Olga rendszeres vándorlásai során ismerte meg és barátságuk túlélt az időt. Mint Magdaléna, Olga is színésznő volt, s egy napon Müller, mintha az égből, felbukkant az életében, a rendszeres étkészletek problé- máját egyszersmindenkorra megoldotta. Midőn Olga Lip- csébe érkezett, hogy a főpolgármester úr Madame Pom- padura legyen, vele jött Magdaléna is.

— Azt akarta, maradjak a közelében — magyarázta Magdaléna.

De Magdaléna büszke volt, mert hiszen hivatásbeli színésznő, Olga ezzel szemben, na igen — van egy kis hangja és a szíve arany. Olga feláldozná az életét is a barátnőjéért. De nem volt tehetsége — legfeljebb az elő- adások után. És így, — jóllehet gyakran együtt voltak, Magdaléna megőrizte az önállóságát.

Különös, de Cé- cile vonzódott Magdaléna Klupphoz. A vándorszínésznő izgatta a fantáziáját, mintha egy idgen csillag lakója lett volna. A legenda, amelyet ő maga szőtt személye köré és amelyben már maga is hitt, — hűséges és nagyvonalú lelket leplezett, aki bátran vállalta magára a kemény, magányos életet.

— Mit gondolsz, miből él? — kérdezte egy napon Cé- cile a vacsora közben.

— Hermann azt mondja, esküvőn, sörkertekben ke- res néha alkalmi fellépésekkel néhány krajcárt. Amidőn vándorszínészek jönnek Lipcsébe, olykor helyettesíti a hiányzó, vagy beteg tagokat. Azt hiszem, nagyon nehezen küzdök.

— Példáján látom, milyen boldog az életem, — mondta Cé- cile. — Szívesen segítenék rajta. Mit gondolsz, küldjek-e borítékban valami pénzt?

— Megsejténé, hogy te küldted és megszegyenülne.

A szegény emberek általában nagyon érzékenyek pénz-

ügyekben. Inkább utasítani fogom Schmidtet, titokban rendes, havi fizetést adjon neki azzal az indokolással, hogy hivatásos énekesnő nem működhet közre ingyenesen. Ez a megoldás nem fogja büszkeségét megsérteni.

Közeledett a karácsony. A kirakatok már megteltek játékokkal és babákkal, szegény diákok énekeltek az utcákon. Az ünnepet előző örmök elragadták a várost.

Egy este Cé- cile megkérdezte:

— Tettél említést a kuratóriumnak Tanzen műhelyé- ről és az ott folyó próbákról?

— Nem, és nem is hiszem, hogy kitudódott a dolog.

— Talán csak nem beszélnek róla?

— Ez is meglehet.

Elhatározták, hogy az ünnepekre Frankfurtba utaznak a gyerekekhez. A nyugalom mintha elringatta volna Félixet. Reményei feléledtek és ha rettegve is, bizni kez- dett a sikerben. A próbák egyre jobban sikerültek, min- denki szorgalmasan, fáradhatatlanul dolgozott. Cé- cile is befejezte a Passió lemosolását, amiben csak keveset segített Hermann Schmidt. A zenekar kérdése persze még függőben volt, de amint Cé- cile mondtotta: Isten velünk van és valami váratlan esemény meg fogja oldani az összes problémákat. Talán sikerül majd néhány Gewand- háuszzenést magánúton alkalmazni, az orgonán pedig ő fog játszani, de honnan veszi az orgonát...? Esetleg a saját házában fog egyet felállítani. Ez nem lenne kielégítő megoldás, de mégis valami. Ha nem is fog diadalt aratni, de szerény győzelmet igen. Bach Passiójának hallatára az ellenségek majd feladják a harcot, jobb előadások kö- vetkeznek és akkor a Máté Passió teljes fényében fog felragyogni.

— Tudod, Cilette — mondta Félix egy délután, midőn a kandalló tüze mellett ültek —, talán nem is lesz olyan nehéz, mint gondoltam. Kezdek remélni. Mégsem fogunk lengő zászlókkal alámernülni.

Két nappal később a nyári viharok gyorsaságával és erejével csapott le a végzet.

A tradícióknak megfelelően a kuratórium utolsó, ka- rácsónyi ülése mindig barátságos és vidám hangulatu, formális összejövetel volt. Komoly megbeszéléseket már nem tartottak. Christoph Müller rövid visszpillantást vetett a Gewandhaus-zenekar teljesítményére, a polgár- mester jobbra-balra osztogatta az elismeréseket, a dícsé- reket: fáradhatatlan közreműködésükért köszönetet mondott a kuratórium tagjainak, az igazgató úrnak mű- vész munkájáért, a konzervatórium professzorainak kö- telezettségeik kiváló teljesítéséért és végül Lipcsé látha- tatlan polgárainak a kultúra és művészetek pártolásáért. Az ülés aztán kölcsönös jókívánságok hangoztatásával fejeződött be. Az urak kellemes karácsonyt és boldog új- évet kívántak egymásnak.

De most, abban a pillanatban, amikor Félix belépett az ülésterembe, nyomban érezte, ezúttal nem a közön- séges, megszokott találkozásról lesz szó. Az urak kitértek előle, sokan feltűnően elfordultak és hátukat mutatták neki. Christoph Müller damasztarkoszekében idegesnek és gondterheltenek látszott. Az atmoszférát a közelgő katasztrófa mérgezte meg.

— Meg vagy győződve, a tiszteletreméltó kuratórium egyhangú véleményét fejezem ki — kezdte Müller komoly hangon, — amidőn megállapítom, hogy ez az esztendő súlyos csalódásokat hozott a számunkra. — Sajnálkozással és félenként pillantott Félixre. — Arról értesültünk, hogy ön, igazgató úr, ragaszkodik a már általunk egyszerű el- utasított tervéhez és elő akarja adni ezt a régi muzsika- kát. Igaz ez?

Félix egy pillanatig csendben maradt. Most itt van... bensejében mindig tudta, hogy be fog következni: — Igen, nagyságos uram!

— A kuratórium, az egyház, az egész lakosság akarata ellenére — folytatta Müller egyre erősödő ingerültség- gel.

Félix figyelte a kurátorok megfagyott ábrázatát és nyugodtan mondta:

— Igen, nagyságos uram!

— De majd én észre fogom téríteni — sziszegte Krüger majdnem mozdulatlan ajkai mögül. — Meg fogom aka- dályozni, hogy a tervet megvalósítsa.

— En is — robbant ki egy másik az asztal végén.

Erre általános vihar, üvöltés keletkezett. A kurátorok egyszerre kiáltottak és kijelentették, hogy alkalmazottai- kat, akik a Cecilia Énekegylet tagjai, el fogják bocsátani.

— Ez talán ki fogja zónítani önt — gúnyolódott az egyik kurátor — végül nem csinálhat mindent egyedül.

Mindezt látva, rávetették magukat, mint a kutyaik egy darab húrra. Hol akarja ezt a csodálatos alkotást előadni? Hogyan szerzi meg a szükséges énekeseket és muzsikusokat? Talán a saját költségén akar zenekart felállítani, idegenből hozatni és a Tamás-téren akarja eljátszani a Passiót? Ezt az utolsó kérdést cinikus nevetés fogadta. Müller a jóérzéshez apellált, emlékeztette társadalmi hírnevére. Ő, akit a királyi országa első polgárának nevezett, miért vállalkozik ilyen neveléses feladatra? Miért hint vizslyát a város lakossága közé, miért kelt nyugtalanságot Lipcsében, mely olyan vendégiszterőten fogadta be?

— Nagyon sajnálom, nagyságos uram — mondta szo- morúan Félix —, meg kell tegyem.

— Igen — morogta Krüger — de ha keresztshadja- ratra készül, miért nem megy vissza a szülővárosába? Mi nem szeretjük Lipcsében az idegeneket.

— Mit szeret egyáltalában Krüger úr? — kérdezte gü- nyosan Félix.

Szavai haragos kiáltások tohuvabohujába fulladtak. Né- hány úr azt állította, hogy csak hűségből, népszerűség hajhászásból cselekszik.

— Maga bennünket lóvá akar tenni avval a régi zené- vel...

Mások az egyházi dolgokba való beavatkozása ellen tiltakoztak.

— Nincs joga belekotárkodni a megszentelt muzsika- ba — forgatta a mérgezőt elszíneződött szemét Krüger. Zápороzta a megjegyzéseket, kétségbevitte Félix tár- saságának erkölcsi és társadalmi értékét. Közönséges munkások, sörös kocsisok, mosónők, még egy színésznő is... Hallatlan, hogy majdnem egy prostituált énekel- hessen a Passióban...

(Folytatása hétkön)

Uit a VILÁGSATTÓ?

De Gaulle új alkotmánya

(Reprinted by permission from TIME, The Weekly Newsmagazine, copyright TIME Inc., 1958.)

Az a körülmény, hogy Franciaország meglepő passzív fogadja De Gaulle szigorú receptjét: a jövő 60. évétől köztársasági alkotmánytervezetét — azt bizonyítja, hogy a nép elégedetlen a múlttal és aggódik a jövőért. A múlt héten a különleges parlamenti bizottság engedelmesen jóvá hagyta De Gaulle alkotmánytervezetét 30 szavazattal 0 ellenében, míg kilencen tartózkodtak a szavazástól, annak ellenére, hogy az új formula a parlamentáris mindenhatóság végét jelenti.

Természetesen a bizottság benyújtott néhány módosítást. A körülírt XIV-ik paragrafust illetően a bizottság azt ajánlotta, hogy az Alkotmányos Tanács és ne az államelnök vegye kezébe a teljhatalmat az esetben, ha véleménye szerint a nemzeti biztonság súlyos veszélybe kerül. A parlamenti bizottság ugyancsak túlszorgolnak ítélte De Gaulle ama határozatát, mely szerint a tengerentúli területek bármelyike, amely a jövő hónapjában referendum során az új alkotmány ellen szavaz — automatikusan kiesik a Francia Unióból. Ehelyett azt javasolták, hogy az illető terület parlamentjének adjanak még egy lehetőséget annak eldöntésére, hogy a függetlenségük kérdésében egy újabb helyi népszavazást tartassanak.

De Gaulle új alkotmánya a régi, Negyedik Köztársaság alkotmányának bevezetését veszi át: „Franciaország oszthatatlan, világi, demokratikus és szociális köztársaság”, majd visszahangozza az amerikai formulát — „a nép, a nép által és a népért”. Michel Debré igazságügyminiszter, aki igen aktívan vette ki részét az új alkotmány megfogalmazásában, cáfolja, hogy De Gaulle a demokratikus parlament ellen lenne. Debré szerint a „francia demokráciát azért fenyegette a pusztulás veszélye, mert a parlament teljesen kezébe kaparintotta a kormányzást, a közigazgatást, sőt bizonyos mértékben az igazságszolgáltatást is. A parlamentnek nem feladata a kormányzás, feladata a törvények és a költészet megfogalmazása, továbbá a nemzeti szuverenitás és a szabadság legfelsőbb fokán való megvédése.”

SOUSTELLE URALJA A MEZŐNYT

A párizsi szakértők véleménye szerint az új De Gaulle alkotmány, 60-65 százalékos szótöbbségre számíthat a szeptember 28-án megejtendő népreferendumon, amelyre ezidőszent 45 millió szavazót (közöttük 18 millió algéri és tengerentúli területen élő polgárt) regisztráltak. De Gaulle és társai, mint a körültekintő politikusok bárhol másutt, nem szívesen bíznák a véletlenben. Algériában a hadsereg komolyan dolgozik a lakosság pszichológiai előkészítésén. „A muzulmán népesség kondicionálása céljából, meg kell teremteni a De Gaulle mítoszt”, írja egy nemrég megjelent katonai körlevél a délalgéri zónában. „A tábornok fényképe mindenütt kifüggesztendő.”

Magában Franciaországban, melynek egyes részein a köztársasági tradíció még igen erős, a választási kampány vezetése Jacques Soustelle, a keménykötésű tájékoztatói miniszter kezében van, aki az utóbbi hetekben az új alkotmányt egy rend-

kívül erőteljes sajtó, rádió és televíziós kampány keretében propagálja. Soustelle, aki gondosan ügyel rá, hogy szövegét ne zavarják össze leadás közben, nemrégiben leváltotta az állami Radio-Television Française tíz magasrangú tisztviselőjét. A francia filmhíradók, rádió és televízió egyre fokozottabb mértékben zengik De Gaulle dicsőimuszát és amikor egyes parlamenti körökben és sajtóorgániumokban támadták Soustelle „egyoldalú és részrehajló információs szolgálatát”, a tájékoztatói miniszter, a Figaro szavait idézve

Rickover mégis előléptetik

A múlt hónap végén, egy washingtoni titkos ülésen az amerikai kongresszus atomenergiai bizottságának tagjai sűrűs kérdést intéztek Thomas S. Gates-hez, a haditengerészeti miniszterhez. Igaz-e, hogy a haditengerészet nemcsak, hogy nem hajlandó előléptetni Hyman G. Rickover ellen-tengernagyot, hanem a kitüntető tiszteletdíjba akarja kényszeríteni? Gates kijelentette, hogy ez idő szerint a haditengerészetben nincs üresedés az altengernagy rangra és ebből a válszából a bizottság tagjai arra következtettek, hogy a híresztelések igazak: a haditengerészet „dobni” szándékozik a ragyogó elméjű, keménykötésű kis admirálist, aki kitervezte és megépítette az első atomerővel hajtott tengeralattjárót.

A kongresszus tagjai ekkor akcióba léptek és a haditengerészetre és a kormányra gyakorolt nyomásuk hamarosan meghozta az eredményt: a múlt héten Gates miniszter kijelentette, a Newsweek tudósítójának, hogy a haditengerészet meg fogja adni a harmadik csillagot Rickovernek és nyugdíjaztatásának kérdését „ad acta” tették. Öt év leforgása alatt tehát a kongresszusnak másodszer kellett közbelépnie, hogy munkakörében tartsa azt az embert, aki forradalmasította a világ tengeri hadviselését — az amerikai haditengerészet vezérkarának ellenzése dacára.

A szenátus hadügyi bizottsága először 1953-ban sietett Rickover segítségére. Rickover előléptetése felett, aki ekkor kapitányi rangban volt, a haditengerészet kétszer is „átugrott” és úgylátszott, hogy nyugugalomba küldik, mielőtt „szellemi gyermekét”, a Nautilust, a világ első nukleáris tengeralattjáróját vízrebocsátanák. Hivatalosan a haditengerészet sohasem állította, hogy Rickover nem kvalifikált az admirálsi rangra, privátim azonban a vezérkari tisztek többsége beismerte, hogy Rickover azért mellőzik, mert túlságosan független gondolkodású és szókimondó. Az a körülmény, hogy Rickover zsidó, nem volt előnyére és számos admirális, aki a nukleáris fizikát afféle abrakadabráknak tekintette nem rejtette véka alá, hogy a karakán kis zsidó „dilis” nek tekintti. Ez a felfogás annyira elterjedt a Pentagonon (amerikai hadügyminisztérium) körében, hogy egy ellentétes előjeli sajtókampány keretében a haditengerészet szószólói szándékosan „elejtett” információkat csúszttak be a lapokba, amelyek szerint az „egyedülálló tengeralattjáró „egy költészetes kudarca”. A szenátus hadügyi bizottsága azon-

„marxista” dialektikájával parírozott.

De az új rendszer 1-es számú ügynöke maga a büszke, patrióta, a „grand Charles (hosszú Károly)”, a rejtélyes, atyáskodó generális. De Gaulle a múlt héten elrepült 14 ezer mérföldes afrikai körútról, hogy biztosítsa Franciaország nagyhatalmi pozícióját a távol-keleti óriási területeken. A tét egyetlen szóra, egy „igen”-re tevődik fel, amely szóval a franciák és a bennszülöttek milliói kötelezik el sorukat azon az úton, amelyet a tábornok jelöl ki számukra.

De Gaulle súlyosan sérelmezte, hogy Washington és London kihagyták Franciaországot a közelkeleti intervencióból és általában a körzeti válság kezeléséből. Ezért jelentette a különvételét és tüntetett saját nézeteivel De Gaulle a csúcskonferencia ügyében. A párizsi diplomácia tendenciája az volt, hogy az európai államok élén és az európai érdekek képviseletében jelenjenek meg Franciaország és „nagyok” porondján.

Kevésbé tüntető formák között, de annál súlyosabb hatással lépett fel a keleti tőmből a kínai lázadás. Ez azzal kezdődött, hogy Kína önkénteseket akart küldeni a közelkeleti fronton Nasser mellé, pontosabban: Szíria és a libanoni lázadók segítségére a nyugati intervenció ellen. Ennek elhárítására repült Chruscsev Pekingbe. Egyidejűleg kijelentette, hogy önkéntesek küldése tényleges háborút jelentene.

Mással: Mao is részt vett a közelkeleti politikában, amire Chruscsev nem volt hajlandó. A vizsly akkor vált akutá és kritikusá, amikor csúcskonferencia küszöbéhez ért a világpolitika a közelkeleti válság ügyében a nyugati hatalmak és a Szovjetunió részvételével. Szó volt India és más államok részvételéről is, — de nem Kínáról! Sőt, az a lehetőség is felmerült, hogy a Nemzeti Kína (Formosa) képviselője fog egy asztalnál ülni (a Biztonsági Tanács keretében) Chruscsev. Ezen a ponton bukott meg a csúcskonferencia Peking vétője és Moszkva meghátrálása folytán. Helyette jött az Egyesült Nemzetek rendkívül közgyűlése. Eme ülésnek beszédarádátának megindulásával egyidejűleg kezdtek dörögni az ágyuk a kínai partok és a formozai szigetek között.

Mao tehát második frontot nyitott a Távolkeleten, amikor a közelkeleti front likvidálására ültek össze az Egyesült Nemzetek Kína nélkül. De amíg tartott az UNO-ülésszak és a közelkeleti veszélyre koncentráldott a figyelem, — nem vett tudomást a világ a kínai ágyuk dörgéséről. Azóta azonban, hogy szétszéledtek az UNO-delegátusok, mind erősebb és hangosabbá válik a távolkeleti ágyuzás és annak arányában nő a front veszélye is.

A Közelkeletről a Távolkeletre

Írta: POLITICUS

A közelkeleti válság hátterében két lázadó hatalom lépett fel a maga igényeivel és szempontjaival a két világtömb kebelén belül: De Gaulle Franciaországa Nyugaton — Mao-Ce-tung kínai népköztársasága Keleten.

De Gaullenak és Maonak — sajátos belső bajaikon és gondjaikon kívül — súlyos sérelmeik vannak saját szövetségeseikkel szemben. Hatalmi jogaikat és pozícióikat követelik a világ aktív vezetéseben, a „nagyok” koncertjében. Helyüket követelik az atomhatalmak „klub”-jában. Egyenjogúságukat a többi vezető hatalommal. S mindkét hatalom számára a legutóbbi közelkeleti válság szolgált alapul eme igényük nyomatos kihangsúlyozására.

De Gaulle súlyosan sérelmezte, hogy Washington és London kihagyták Franciaországot a közelkeleti intervencióból és általában a körzeti válság kezeléséből. Ezért jelentette a különvételét és tüntetett saját nézeteivel De Gaulle a csúcskonferencia ügyében. A párizsi diplomácia tendenciája az volt, hogy az európai államok élén és az európai érdekek képviseletében jelenjenek meg Franciaország és „nagyok” porondján.

Kevésbé tüntető formák között, de annál súlyosabb hatással lépett fel a keleti tőmből a kínai lázadás. Ez azzal kezdődött, hogy Kína önkénteseket akart küldeni a közelkeleti fronton Nasser mellé, pontosabban: Szíria és a libanoni lázadók segítségére a nyugati intervenció ellen. Ennek elhárítására repült Chruscsev Pekingbe. Egyidejűleg kijelentette, hogy önkéntesek küldése tényleges háborút jelentene.

Mással: Mao is részt vett a közelkeleti politikában, amire Chruscsev nem volt hajlandó. A vizsly akkor vált akutá és kritikusá, amikor csúcskonferencia küszöbéhez ért a világpolitika a közelkeleti válság ügyében a nyugati hatalmak és a Szovjetunió részvételével. Szó volt India és más államok részvételéről is, — de nem Kínáról! Sőt, az a lehetőség is felmerült, hogy a Nemzeti Kína (Formosa) képviselője fog egy asztalnál ülni (a Biztonsági Tanács keretében) Chruscsev. Ezen a ponton bukott meg a csúcskonferencia Peking vétője és Moszkva meghátrálása folytán. Helyette jött az Egyesült Nemzetek rendkívül közgyűlése. Eme ülésnek beszédarádátának megindulásával egyidejűleg kezdtek dörögni az ágyuk a kínai partok és a formozai szigetek között.

Mao tehát második frontot nyitott a Távolkeleten, amikor a közelkeleti front likvidálására ültek össze az Egyesült Nemzetek Kína nélkül. De amíg tartott az UNO-ülésszak és a közelkeleti veszélyre koncentráldott a figyelem, — nem vett tudomást a világ a kínai ágyuk dörgéséről. Azóta azonban, hogy szétszéledtek az UNO-delegátusok, mind erősebb és hangosabbá válik a távolkeleti ágyuzás és annak arányában nő a front veszélye is.

Képeslap

A new-yorki bíróság elrendelte, hogy Gladys Crosly 17 szobás lakásából „kilakoltassák” az ott gondozott 49 kutyát. A bíróság megállapította, hogy a házban nincs villany, se folyó víz, ezért nem alkalmas állatoknak nagy számban való elszállásolására. Gladys Crosly csak két kutyát tarthat meg magának, a többi az állatvédők ligának kellett volna átadnia.

A 65 éves Gladys Crosly térdre esett a bíró előtt és sirva könyörgött, hogy változtassa meg az ítéletet. A bíró nem változtatta meg az ítéletét, hanem annak végrehajtását hét napra felfüggesztette, mely idő alatt Gladys Croslynek lakását úgy kell átalakítani, hogy alkalmas legyen 49 kutyá elszállásolására.

(Chicago Herald Tribune)

Kérdés: Mi az eredménye az antialkoholista propagandának a magyarországi népidemokráciában?

Felelet: Az óbudai vilamosmegállónál tökréseg ember tántorog. Azt hajtogatja, hogy Zuglóba szeretne menni. Feltuszkolják, de az átszállóhelynél ellenkező helyre indul. Mikor az kiderül, visszautazik, de megintcsak nem találja a zugló villamost. Valaki megszánja, felülíti a megfelelő kocsi. Vele szemben szigorú pártjelvényes elvársa. Bosszankodva nézi a részeg és hogy mindenki hallja, keményen rászól:

— A maga útja a pokolba visz!

— Híjnye, a mindenit — csuklik a részeg. — Hát akkor megintcsak rossz villamosra szálltam.

(Borsszem Jankó)

Mrs. Effie Lynch McCall, North Carolina-i lakos halála után felbontották végrendeletét, mely szerint az örökségből kizárta az összes dohányzó örökösét. Azon örökösei, akik a múltban dohányoztak, de kötelezik magukat, hogy az eljövendő 25 év alatt nem fognak dohányozni, megkaphatják a rájuk eső öröksédségi rész felet, míg annak másik fele gyermekeiket fogja megilletni nagykorúságuk napján, amennyiben nem dohányoznak és kötelezik magukat, hogy a jövőben se fognak nikotint élvezni.

A furcsa végrendelet érdekességét még fokozza az a tény, hogy Mrs. Effie Lynch McCall vagyonát értékes dohánygyári részvényekben helyezte el.

(Newsweek, New York)

Egy amerikai napilapban pályázatot hirdettek hivatalnoki állásra. Egy fiatalember jelentkezik. A személyzeti főnök első kérdése:

— Nős

— Nem, uram, nőlen vagyok.

— Akkor, sajnos, nem alkalmazhatjuk. Mi csak olyanokat alkalmazunk, akik megszokták, hogy parancsokat ellenkezés nélkül teljesítsenek.

(The New Yorker)

Kérdés: Hogyan lehetne tökéletes a harmonia Chruscsev és Tito között? Felelet: — Semmi sem könnyebb, mint a házastársak közötti egyetértés — filozófál Bilinyek a kávéházban családi perpatvar miatt panaszkodó barátjának.

— Nekem ílyet ne mondj — legyint a tapasztaltak bölcsességével a barát. — Akárhogy csinálom, veszekedés a vége.

— Vegyél példát rólunk, — mondja Bilinyek. — Mi szépen megegyeztünk a feleségemmel. Délelőtt azt csinálja, amit ő akar, délután viszont én csinálom azt, amit ő akar.

(Borsszem Jankó)

„REX” csőbútorgyár, Jaffa
 Apák-u. 18. (Bank Leumi mellett) Telefon: 81402
NEPI ÁRAK ★ **TELJES GARANCIA**
 Viszonteladónak engedmény.
 Nagy választékban: szalonbútorok, formai-asztalok, székek, könyvszekrények, összerakható nyugágyak.
 Irodai, kávéházi, mozi, stb. berendezésre felveszünk megrendeléseket.
 Magyarul beszélünk.

Kínálja vendégeit
TELMA
 FAGYLALTTAL!

Nem hallgathatjuk el,

hogyan nem hat meglepetésként részünkre a tel-avivi fűszereket tiltakozása a nagyáruházak felállítására ellen. Mi azt hisszük ugyanis, hogy azoknak, akik úgy vélik, hogy áruházak létesítése érdekeiket sérti, joguk van a tiltakozásra. Arra is, hogy a kérdéses ügyben nagygyűlést tartsanak. Például a kereskedők székében, vagy ha éppen úgy látják jónak, a kereskedelmi minisztérium épülete el is fel lehet vonulni és küldöttjeit menesztetni a miniszterhez. Sok formája van a dolognak. Csak éppen az nem jogos, hogy a tervezett megnyitói idején az áruház előtt gyűljenek össze és kövekkel dobálják a kirakatokat, és ezzel megakadályozzák egy olyan létesítmény működését a megkezdését, amelyet a nagyközönség vitathatatlan érdeklődéssel és nagyfokú előlegezett bizalommal fogad.

Miről van itt szó? Arról, hogy az ország lakossága növekedik, a nagyvárosok lélekszáma, ezzel a fogyasztók száma is emelkedik, szükség van tehát olyan vállalkozásokra, amelyeknek létjogosultságát a megváltozott körülmények, — a fejlődés indokolja. A fűszereket tiltakozása érthető — talán — az érdekeltek szempontjából, de elképzelhetetlen, hogy fellépésük kerékkötője lehessen valaminek, ami a haladást szolgálja. Ha ez a féltel nem állna meg a helyén, akkor a kiskocsin áruval gyümölcsösnek joga lenne tiltakoznia az ellen, ha a sarkon, ahol árulni szokott, kioszkbódé nyílna, amelyben gyümölcsöt is árulnak s ha ezt elfogadhatnák, akkor a bódétulajdonos protestálhatna a közlekedésben létesített üzlet ellen, azután az, akinek csak egy portálja van, olyan ellen, akinek kettő és így tovább, a lakatos a lakatosáruhárra felállítását, a szappanfőző a Semen-gyár létesítése ellen. Mi azt hisszük, hogy ez így nem lenne rendjén és mint ahogyan hiába törték össze Angliában szüregynehány évvel ezelőtt a takácsok a szövögetést, ugyanúgy nem lehet megállítani, de még csak késleltetni sem a fejlődés útját.

Mielőtt azonban tovább mennénk, meg kell mondanunk, nem hiszünk abban, hogy a nagyáruház tönkretenné a fűszerkereskedőket. Lehet, hogy forgalmuk az áruház közvetlen környékén némileg csökkenni fog. Talán kevesebb haszonnal fogják zárni az évet, de nem fognak tönkremenni. Annál

kevesbé, mert a nagyáruházaknak a legkisebb forgalmat lebonyolító osztályai éppen a fűszerosztályok. Ezzel szemben mi fog történni? A kereskedő a haszon egy részét üzlete modernizálására lesz kénytelen fordítani és ha az áruházban a vevő részére külön csomagoló osztály áll rendelkezésére, a fűszeres is kénytelen lesz abból a pénzből, ami az üzletéből egészen függetlenül célra szándékozott felhasználni, a kiszolgáló osztály elé egy deszkát csináltatni, amire a vevő leteheti kosarát. Azután kénytelen lesz más investíciót is végrehajtani, hogy az üzlete tiszta legyen, a kiszolgálás ne legyen vontatott, a kirakat se legyen poros és még sok egyéb kell megcsinálnia, hogy a vásárló szívesen térjen be az üzletébe. Mert — ismétéljük — nem igaz az, hogy az áruházak mellett a kis fűszereket vagy zöldségeket nem tudnak tisztességesen megélni. Mi most jutottunk el az első áruházig, de a világ nagyvárosai már évtizedek óta tele vannak magazinokkal és kiskereskedőkkel is. Mert igaz ugyan az, hogy a kis üzlet nem tudja azt nyújtani, amire a nagy egységek képesek, ugyanakkor viszont az áruházaknál hiányoznak azok a feltételek, amik a vevő és a kiskereskedő viszonyának alapját képezik, s amelyek biztosítják a kis egységek fennmaradását és prosperálását.

Ezért nem tud ránk hatni olyan meggyőző erővel a hisztérius kiáltás, sőt még az az érv sem, hogy „a kereskedelmi miniszter lerombolja a kereskedelmet”. Mi azt hisszük, hogy éppen most veszi kezdetét a korszerű kereskedelem kiépítése. Még nem olyan régen történt, hogy a minisztérium meghirdette az u. n. kék-szalag akciót. Azt jelentette ez, hogy minden vendéglő, mely önként aláveti magát az egészségügyi minisztérium ellenőrzésének, részt vesz a kék-szalag akcióban. Az a vendéglő, amely kifogástalanul eleget tesz az előírásoknak, megkapja az ezt igazoló kék-szalagot. Mi történt erre? Ezeröttszáz ilyen üzemből 40 (negyven!) jelentette be csatlakozását. Ennek dacára, hogy a minisztériumnak megvolt és megvan ugyan a joga az ellenőrzésre, egyéb ként is, az érdekeltek kivonták magukat az akcióból. Ők nem érdekeltek, úgy vélik, de a közönség igen!

Ha mód lenne arra, hogy ugyanolyan árfeltételek mellett „superrestaurantok” nyíljanak, a vendéglősök is tiltakoznának, de emellett mindent megtennének, hogy érdemeseknek ítélessenek az ominózus kék-szalagra. Ezt a minisztérium itélné oda, de végeredményben a fogyasztóközönség lenne az igazi bíró. Ennek kell megtörténnie most a fűszereket és zöldségeket üzleteivel. Tökéletesíteniük kell a kiszolgálást, szép árút kell tartaniuk, az üzletnek tisztának kell lennie és fő-

leg meg kell szünnie annak az abszurd jelenségnek, hogy pl. ünnepnapok előtt az árak „felmennek”. Mi az, hogy „felmentek” az árak? Felelem, mert a nagyközönség ünnepi asztalt akar. Ha lesznek üzletek, áruházak, ahol az árak ünnepek előtt nem „mennek fel”, sőt a megnövekedett forgalom következtében a kalkuláció egyszerű műveletek alapján árendeményt is adhatnak és adnak, akkor végre meg fog szünni nálunk ez az abszurd jelenség. Kétségtelen, hogy ez a különbözőzet fájni fog egyeseknek, de nem fog fájni a vásárlók százazreinek.

A kisexisztenciák mindenkinek szívügye kell, hogy legyenek, de a 400 tüntető tel-avivi fűszerkereskedő mellett a városnak még másik 400.000 polgára is van és az állam részére ezeknek

az érdeke sem lehet mellékes. És ha már az államnál és az érdeknél tartunk, hogyan képzelhető el, hogy külföldi tőke fog kezdeményezni valamit is, ha kövekkel dobálják az általa létrehozott vállalat ablakait. Márpedig azt mindenki világosan tudja, hogy kívülről jött investícióra nekünk még nagyon sokáig szükségünk lesz. Hiszen ez a folyamat jóformán még el sem kezdődött.

Az érdeket kiskereskedők — minthogy lényegében tudják azt, hogy a fejlődés irányát kirakatbevéreessel soha és senkinek sem sikerült megállítani — máris kijelentették, hogy tömörüljön fognak, tetszetős csomagolásban márkás árukat fognak forgalomba hozni, stb. Ez a megoldás egyetlen helyes és célravezető útja és biztosak lehetnek benne, hogy a minden nagyváros képéhez és életéhez annyira hozzátartozó áruházak mellett ők is meg fognak élni. ARJE KADDAR

A jubiláló Habima-színház szezonnyitó előadása 1958 szeptember 2 Martha Graham: Klytemnestra

Mint ismeretes, a Habima-színház és a Báb-Seva de Rothschild new-yorki alapítvány együttesen hozták Izráelbe a napokban Martha Graham világhírű táncművésznőt és társulatát. Előadásra kerül Martha Graham legújabb alakítása, „Klytemnestra”. Az együttes

Martha Graham a vésterhes görög mitológiai epizód modern, pszichoanalitikus táncdrámává gyúrta és két évig dolgozott rajta, amíg a darab mai formáját megkapta. A díszleteket Isamu Noguchi japán szobrász tervezte és építette; zenéjét Halim El-Dabb,

Jelenet a „Klytemnestra”-ból

körülbélül két hétig maradt Izráelben, nyolc előadást tart Tel-Avivban, néhányat pedig Jeruzsálemben és Haifán.

Klytemnestra egész estét betöltő „tragédia” — táncban elmesélve. Témája a görög mitológiából ismert trójai háború egyik vezéralakja, Agamemnon és családja. Agamemnon feláldozza az isteneknek egyik leányát, Iphigéniát, emiatt felesége Klytemnestra megöli őt, amikor a trójai háborúból visszatér. Fiuk, Orestes bosszulja meg az apját és megöli saját édesanyját.

egyiptomi származású amerikai zeneszerző szerelte; a koreográfia és a kostümök Martha Graham munkája, míg a világitást Jean Rosenthal, a híres amerikai fényművész készítette.

„Klytemnestra”-t hónapokkal ezelőtt mutatták be Amerikában, óriási sikerrel. Az újságok beszámoló szerint „Klytemnestra” Martha Graham legnagyobb alkotása.

Martha Graham két év előtt volt már Izráelben. Aki akkor látta, felejthetetlen élményként emlékezik a világhírű amerikai művésznő fellépéseire.

A befalazott konzul

Irta: Kishont Ferenc

Elérkezett hát a búcsú nehéz pillanata. Hosszasan szorongattam a Szabadságszobor kezét és mindketten alig tudtuk elérzékenyedsünket leleplezni, mert hiszen „minden elutazás egy kis halál”, ahogy azt a megboldogult Feisal iraki király mondotta ankarai útja előtt. Megrendeltem magamnak egy jó helyet a pilóta mellett, becsomagoltam kis motyómat és mint fegyelmzett polgár elmentem new-yorki konzulátusunkra is, hogy bizonyos felvilágosításokat kapjak azon villamosgépek vámtételeire vonatkozólag, amelyeket tilos behozni az országba engedély nélkül, de mégis behozzuk őket.

Az izraeli konzulátus épülete úgy néz ki kívülről, mint a többi lakóház a környéken, de a kapuban ott áll egy valóságos amerikai rendőr és azongya az embernek, hogy héj ju, itt tilos parkolni! Azt válaszoltuk a rendőrmegbízottnak hibátlan héberségünkkel, hogy „kezdtem teremté az Ur az eget és a földet”, amiből megértette, hogy a konzulátushoz tartozunk. Így jutottunk be sudáran és felemelt fővel a konzulátus épületébe, amelynek következtében majdnem eltörtük a labunkat, ugyanis a küszöbön hevert néhány vödör oltott mész, meg deszkák és valamelyes zif-zif. Atküzdöttük magunkat az információs fülke felé, de útközben nyakambaszkadt régi jó ismerősöm, a Zulbaum, aki a reptényújság szerkesztőségében dolgozott, amíg ki nem nevezték a konzulátus második, vagy harmadik titkárnak.

— Elnézésedet kérem a felfordulásért — mentegetőzött Zulbaum. — Atküldtetjük az adminisztrációt a földszintre és rendelkezésükre kellett bocsátani két hálószobát és egy gangot...

Zulbaum szavai nyomán élénk fény derült a helyzetre. Az történt ugyanis, hogy egy jószívű helyi zsidóember, nagy lelkesedésében Izráel fiatal államának adományozta lakóházát, amely nyilván megfelel ottlakásra, de kétségtelenül megállapítható, hogy tervezői tökéletesen számításon kívül hagyták esetleges konzulátusi beosztását. Mi azonban szegény, földhözragadt állam volnánk (különben minek a Magbit?) ezért hozzáláttunk a házacska átalakításához irodai célokra és a szakadatan belső építés és dekorációs tevékenység évek óta folyik s valószínűleg csak akkor fog elállni, ha megjelen a Messiás, vagy valaki, aki felrobbantja.

— A helyzet sivár — jegyezte meg Zulbaum a villamos vasostály felé tartva — a konzulátus személyzete szintelenül növekszik, mint lajhár a sámfán és nincs hely az épületben még törpetanácsosok számára sem. A vatikok, akik először jöttek, még tágas szalonokban és pompás előszobákban telepedtek le, de akik utánuk érkeztek, azoknak már csak furdószoza, vagy annál is rosszabb jutott. En magam két héttel ezelőtt futottam be és ennek megfelelően az irodám egy faliszekrényben van.

Szerencsére sikerült elcsipnünk a lifetet, amelyben csak két soványabb utasnak van hely és azoknak is csak vasárnap, kedden és csütörtökön, amikor az információs iroda vezetője Washingtonban van, ugyanis a többi napokon a lifben tartja a fogadóórát. A vámkonzul után kutatva minduntalan belebotlottunk népes munkáscsoportokba, akik kezükben festékesvödörrel, diktel, vagy csákánnyal haladtak valamely átalakítás felé.

— Az építőmunka nem áll le egy pillanatra sem, — jegyezte meg Zulbaum. — Mindig szükség van két gyermekszoba egyesítésére, vagy egy-egy ajtó befalazására. A biztonsági részleg vezetőjéhez például még ma is csak a tetőn keresztül kóthátságok segítségével lehet eljutni...

Zulbaum megállt egy pillanatra az alkonzul ajtaja előtt, felemelte a nehéz vörös szőnyeget és beleszórt a cigarettájának hamuját a lefolyóba.

— Itt valamikor mosókonyha volt — magyarázta. Húzd be kérlek a fejedet, nehogy beleüsd a csövekbe...

Fejmagasságban ugyanis vastag csövek húzódtak különböző pasztellszínekben. Zulbaum közölte velem, hogy ebben a szárnyban nem is alkalmaznak magas állami tisztviselőket a csövek miatt. Egyben felhívta figyelmemet a sok képre, amelyek szorosan egymáshoz tapadva, cikcakos vonalakban lepték el a falakat, hogy öntestükké takarják az ideiglenesen felhuzott telefon és villanydrótokat. Betértünk az alkonzulhoz, ahít meleg pokrócokba burkolva találtunk, ugyanis a szobájában működő airconditioner nagyobb volt, mint a szolája, lévén, hogy azelőtt spájzszámba ment.

— Nem foglalkozom vámművekkel — közölte velünk az alkonzul — fogvacogva — keressék az illetékes konzult feljebb, úgy tudom a napokban kapott egy fél konyhát. Tisztán emlékszem, hogy láttam nyolc könművet felfelé menni ma reggel.

Az alkonzul elég levertnek nézett ki, mintha valami nyomná. Nyilvánvaló volt, hogy ez csak a központi fűtés hatalmas kazánja lehet közvetlenül a feje felett. Felmentünk tehát a legfelsőbb emeletre utat törve magunknak faállványok, vasrudak és egyéb fontos építkezési anyagok között. Megkérdeztük a dűbörgő betonkeverőgéppel mellett dolgozó munkást, hogy hol a vámkonzul?

— Itt kell valahol lennie — üvöltötte a munkás. De most tessék eliszkolni ismét, mert nemsokára kezdjük robbantani az alagutat...

Végigszaladtunk a padláson hangosan kiáltozva a vámkonzul nevét. A padlás végén az egyik frissen felhuzott téglafal mögött, mintha elfojtott sikoltozásokat hallottunk volna.

— Az iskoláját — így Zulbaum — már megint befalazták valakit.

Zulbaum szavai nyomán kiderült, hogy félével ezelőtt, amikor lebontották a konzulátus pincéjének falait, hogy helyet csináljanak az UNO küldöttség részére, az egyik befalazott ajtó mögött megtalálták a kulturattasé csoportvázat. A szerencsétlen ujjai még mindig göröcsően szorongatták a papírvágókést, amellyel ki akarta kaparni a falat. Gyorsan átvágtunk az alaguton, nehogy a robbanás maga alá temessen bennünket, majd a tüzlétáron keresztül bemászunk az információs fülke ablakán. A fülkében ott várakozott egy öregező, ünneplő ruhába öltözött zsidóember. Amint meglátott bennünket felragyogott az arca. Kiderült, hogy van egy kis háza a külvárosban és azt szeretné Izráel áldott kormányának adományozni.

— Akkor ez rám tartozik — mondotta gyorsan Zulbaum — tessék csak velemjenni...

Az öregúr elment Zulbaummal. Soha többé nem látta senki.

IZRÁELI OPERA

9 bérleti előadás az 1958/59 évadra

- ★ DENEVER — Johann Strauss ★ PILLANGÓKISASSZONY — Puccini
- ★ TRAVIATA — Verdi ★ HASMONEUS ALEXANDRA — Avidom
- ★ A VIG ÖZVEGY — Lehár ★ BALETT Fesztivál — (Uj műsor)
- ★ FAUST — Gounod ★ DON PASQUALE — Donizetti
- ★ NEBUKADNEZAR — Verdi.

KÜLFÖLDI VENDEGMŰVÉSEKSEL

BÉRLETRENDELÉS: Bérletjegyek 49, 39 és 31 font áron (beleértve 4 font tagsági díjat) beszerezhetők az Operaház irodájában, Tel-Aviv, Allenby utca 1. szám, hétfőnapokon délelőtt 10-1 és délután 4-7 között, pénteken pedig délelőtt (A feliratkozásnál 10-10 5 font előleg fizetendő.)

Brit Ovidim Mizdaknim Böjstársága. - Idősebb Dolgozók Szövetsége. — Országos központ: Tel-Aviv, Allenby-u. 2. Levélcím: P. O. B. 9045. Telefon: 63201.

„TIZEVÉS IZRAEL” jubileumi évkönyv. A magyar jisiv első és egyetlen társadalmi kulturális, gazdasági seregzenléje, a honfoglaló nemzeték szellemi alkotóinak és országépítőinek antológiája, hatvan munkatárs írásával, sajtó alatt és kedvezményes előfizetési 4. — fontos árban még megrendelhető címünkre postacsekk beküldésével, vagy 42181 számú Postabank számlára átutalással.

Munkát kaphatnak: Könyvteljesítő; kárpitos; cipész; szabó; mészáros; kőtőszakmunkás; ügynők; könyvtérjesztők; háztartásvezetők bentlakással. Tel-Avivban és Haifán, írvitül levelező szervező-titkár félnapos elfoglaltságra.

Munkát keresnek: Fogtechnikus; asztalos; politurozó; üzletek, irodák, lakások rendszeres takarítására szakmunkások; közműves alkalmi munkára is; szakács; több nyelvet beszélő portás; diplomás apó; könyvteljesítő; konferenció varrónők; öngyári finiszelő szakmunkások; gyógymasször (nő) külföldi vagy gyakorlatlaltal, házhoz is megy; bejáró ozeretek, gyermek-gondozók, háztartásvezetők.

Gazdasági tanácsadás: Vezető gazdasági szakember, központi irodánkban minden hétfőn a. u. 6-8-ig fogadó-órát tart. Díjmentes szaktanács, iránváltás, vállalati elmélykedés, bejárulás, befektetés minden gazdasági ügyekben.

APRÓHIRDETÉSEK

ADÁS - VÉTEL

Ingyen ÉKSZER - becslés
VADNAI GRÁS - ékszerész
vétel - eladás
Külön kölcsön-osztály
TEL-AVIV, ALLENBY 72

ÚJ, MODERN BUTOR az újévre,
raktáról és újonnan készítő-
csak azonnali megrendelés esetén.
Észleltetés tizenhárom hónapig.
Wagenberg, T. A., Rambam-u. 8.

LATINBETŰS

portable-írógépet
vennek

Ajánlatokat - márka, üzemi-
képesség és ár megjelölésével
„279 58” jellegre a kiadóba kérek.

OLCSÓN ÁTADÓ - szép házál-
- Tel Aviv mellett, bevezetett
libatímés, állattenyésztés. - Tel-
Aviv, Ibn Gvirol-u. 160/10., déli
1-2-ig, este 7-8-ig.

LIFT, 5.5X2.5 m, jó állapotban,
olcsón eladó. Eisendorfer, Ben-Brák
Cirelon 32.

PIANINO, KANNHAUSER
gyártmányú, eladó vagy bére-
ndő. UNGAR, T. A., Allenby 7.

Jeruzsálemben átadó KIOSZK,
azonnal, olcsón, elutasítás miatt.
Érdeklődni: Tvaina, Lantz-u. 2.

PULIKUTYAT elsőrendű tény-
szetből eladok. Csengeri, Bét Mir-
kachiát, Tivon.

ÁTADÓ!

JERUZSALEMEN
jól bevezetett férfitanár-
VARRODA

felszereléssel, egyéb vállalko-
zás miatt. A vevőt előzetes
gyakorlatban részesíthetem.
M. GROSS, Jaffa-út 17. sz.,
Gán Háir-ral szemben.

ÁTADÓ TNUVA FIOK, Biztos
megjelölt, Ben-Brák, Sikun Gold-
stein, Bar Kochba-u. 3.

KÜLÖNFÉLE

KÖLCSÖNT KERESÉK 5000.-
fontig. „Jó feltételek” jellegre a
kiadóba.

IKKA ajándécesemények, használt
ruhanemű, élelmiszerek és drogok.
Magyarországra, Oroszországra, a
vám itt fizetve. TRANSORIENT,
T. A., Hár-Szinai 2., tel. 66978.

FOGORT JAVÍTOK, olcsón,
gyorsan, garantálva. - Tel-Aviv,
Ben Jehuda 119 sz., 4-es autó-
busz. Keren Kajemetnél.

VILLANYBOROTVA GÉPEK
szakszerű javítása és telekesele.
Rubin, T. A., Jeszod Háimáál 8.
(Ticháná Merkazitnál).

TARTOSHULLAM 4.-font, haj-
festés 4.-font, manikűr -900
pruta, Simchon fodorászt, Jeru-
zsálem, Ben Jehuda 20.

PENSIÓN SEMADAR, Jeruszá-
lem, Mosává Germánit (az uszoda
mellett), tel. 3753. Mérsékelt szo-
baárak, ellátással, vagy anélkül.
Napi ellátási ár 9.-font, ille-
telmentesen. Magyar konyha.

OKTATÁS

IVRIT, ANGOL, FRANCIA
nyelvtanok dipl. tanárnőnél, Lilly
Schlesinger, Tel-Aviv, Ben Jehuda
utca 52/a.

Megjeltehet keres?
TANULJON SZABNI ES
MODELIZOZNI!
Minden model az első pró-
bára kitűnő!

Lejabb párisi
és amerikai módszer!
MÉTEK ES KONFEKCIÓ
Új kurzusok kezdődnek
szeptember 2-án és 3-án!
1. Szabás modellező
kurzus szakmai cétra!
2. Varró- és szabászi
kurzus kezdődnek!

LEONORE
T. A., Slovo Hámelech 72.
(Állatkertnél)
Beiratkozás
naponta 9-1 és 4-8-ig.

Könyvek - Könyvtárak

Jo ES UJ KÖNYVEKÉK olvasható
Jambor Eliseva kötetes könyv-
tárból. Tel-Aviv, Allenby 84. sz.
udvarban. Könyveket a legmaga-
sabb áron veszek.

KERESÉS

KERESÉK TANUKAT a pest-
szentlőrinci gettóba és a monori
tégtagyárból, Auschwitzig, Wein-
berger (Siehmann) Kató, -
Herzlia, Sikun Vatikim 625.

KERESÉK kölcsönös igazolás cél-
jából 1943. Ber, Sachsenhausen:
1944. Bart (Heinkel repülőgép-
gyár), Ravensbrück, Ludwig-
lust-bea velem voltak. Minden
közvetlen teríték. Engel György,
Tel-Aviv, POB. #150.

Levelezés - Házasság

BARATOM RÉSZEKE, aki exis-
tenciával rendelkezik, 40 év kö-
rűli, csinos, némi pénzzel rendel-
kező hölgy ismeretséget keresem.
„Házasság” jellegre, Uj Kelet,
Natanja, Ráv Kuk 12.

NŐSÜLNE: 32 éves, önálló
mechanikai üzemmel és lakás-
sal bíró, magas uriember ke-
resel csak magyarajku, szép
leány ismeretséget 30-ig.
Megbízottam:

„FORTUNA”
TEL-AVIV, IDELSOHN-U. 20.,
10-1 és 4-9; szombaton 6-9.

EGYEDÜLLŐ, DOLGOZÓ NŐ,
berendezett lakással, keresi meg-
jelöléssel bíró, intelligens férfi
ismeretséget (58-ig) házasság cél-
jából. „225/58” jellegre a ki-
adóba.

„ELITE”

a magyarajku intelligens körök
házasságközvetítő irodájában
előjegyzésben:

mérnök, orvos, orvosnő, gyáros,
üzemeltető, tanácsos, fogorvosnő
és sok más

TEL-AVIV, GEULA UTCA 21.

JÓ SZAKMÁVAL, állandó állás-
ban levő, 60 éves férfi, 2½ szo-
bás sikunlakással Tel-Avivban,
elvenne szakmával, vagy megjel-
hettéssel bíró nőt, 55-ig. - „Jó
házasság” jellegre a kiadóba.

„EXCLUSIVE”
a magyarajku úri körök
házasságközvetítő irodája
T. A., Ben Jehuda 11.,
10-1, 5-9, szombaton 7-9.
52 éves, johannesburgi gazdag
iparos; 50 éves, párisi jómódú
hölgy; 35 éves ausztráliai fő-
orvos; 18-28 éves, jómódú
lányok.

ÁLLANDÓ ÁLLÁSBAN, 32 éves
férfi, magáhozillő feleséget keres.
„Szerény” jellegre. - Haifa,
POB. 4094.

GONDOK NÉLKÜLI ELETHEZ,
24 - 28-ig, otthon megbecsült
leányt keresek nősülési célból.
„Erdemes” jellegre a kiadóba.

„Fortuna” házasságközvetítő iroda

HAIFA, Bealót-u. 6.
III. em.

Minden kor és kategória meg-
találja élettársát.
TURISTÁK • UJ OLEK
(4-8 óráig, péntek kivételével)
Szombaton 5-8-ig.

40 ÉVES, jó egzisztenciával ren-
delkező férfi keresi házasság cél-
jából csinos, jómódú, meghitt
családi otthonra vágyó hölgyt
ismeretséget, 35-ig. Tel-Aviv, POB
4277. „Megpróbálok másodszor”
jellegre.

35 ÉVES, jó szakmával rendel-
kező férfi keresi magáhozillő, csin-
os urinő ismeretséget, házasság
céljából. Cím: „Dachau”. T. A.,
Allenby 123. „No. 11034”.

ÁLLÁS FOGLALKOZÁS

SZIGORUAN KÖSER háztartás
keres perfect házvezetőnőt, főzés-
sel. Klein, Tel-Aviv, Ben Jehuda-
utca 35. (9-4.)

Nyomdász

(szedőt), 30 éven alulit,
aki a magyar nyelvet
bírja, felvesszünk. Meg-
felelés esetén gépszedővé
kiképezjük.
UJ KELET
T. A., HANEGEV 11.

FODRASZNÓT, szug bétet, jiddis
nyelvtudással, keres: „Mary” női
fodorás szalon, Tel-Aviv, Balfour
utca 26.

KELEMESHANGU, nagy gya-
korlattal bíró, szigorúan vallásos
báál tefilla ajánlkozik nagy-
obb templomba (sáchrít, vagy
muszaf). „Nem szakállas” jel-
legre, Blumhoz, Jeruzsálem, Ben
Jehuda 5.

TÁRS

KÖZREMŰKÖDŐ, szakember-társ
keres Tel-Aviv környékén,
megalapozott pékség. Kb. 10.000.-
font befektetés. Cím: „Dachau”.
Witzen Judit, Kirját Tivon,
Golomb u. 24. sz.

3. Kaestner: „Három ember a
hóban” című könyvét 409 sz.
rejtvény megjelölésével közli
Witzen Judit, Kirját Tivon,
Golomb u. 24. sz.

3. Kaestner: „Három ember a
hóban” című könyvét 409 sz.
rejtvény megjelölésével közli
Witzen Judit, Kirját Tivon,
Golomb u. 24. sz.

3. Kaestner: „Három ember a
hóban” című könyvét 409 sz.
rejtvény megjelölésével közli
Witzen Judit, Kirját Tivon,
Golomb u. 24. sz.

3. Kaestner: „Három ember a
hóban” című könyvét 409 sz.
rejtvény megjelölésével közli
Witzen Judit, Kirját Tivon,
Golomb u. 24. sz.

IRÁS és FENYER alapján
TANACSOT AD
S A N N D R A,
Tel-Aviv,
235. DIZENGOFF 235.
Magyarul is tud. - 11-2, 4-8.

A Hitachdut Oléj Hungária közleményei:

TEL-AVIV
Jól jelezze meg a dátumot:
SZEPTEMBER HÓ 2-IKÁN
kedden este 8.30 órai kezdettel
rendezi a telavivi HOH
NAGY NYARI MULATSÁGAT
A „Ginat-Yam” kerthelyiségében
(Herbert Samuel u. 86. sz. alatt)

A HOH ezévi garden-partyjának
műsora keretében Velvár Konrád
újságíró tart humoros konferán-
ciót. - A műsor második attrak-
ciója a két kiváló gyermektehetség
fellépése: Barlas Pinna, a 9 éves
kis csodaballerina és Steiner Dávid
az országoshírű, 11 éves szep-
táncos fiú. - Boris Jahalom
elsőrendű jazz-zenekar, valamint
Jackono GROSZ ELIZER tanár
Rem énekesnő duettje szórakoztat-
ja a közönséget. - Nagyrétkü
sorsolások, köztük Sypholux, disz-
trágyák, jersey ruha, kalapok,
bluznyagok, díszes diványpárna,
hermelin gallér, fülbevalók és
egyéb nagyrétkü holmik.

Az este belépő költséget az
„Alpha” kozmetikai gyár aján-
dekesomaggal fogadják.

Miután a rendezőség takaréko-
sági okokból külön meghívókat
nem bocsát ki, ezúton hívjuk meg
szeretettel a HOH tagjait és bará-
tjait.

TEL-AVIVI és RAMAT-GANI
magyar nyelvű tanfolyamok
A telavivi HOH német tanfolya-
ma GROSZ ELIZER tanár vezetésével
folyó évi szeptember hó 1-én
kezdődik. A kurzus különböző
26 csoportokra oszlik, kezdők és
haladók részére. Tanítás a követ-
kező helyeken: vasárnap és szer-
dén délután 5-9 óráig Tel-Aviv-
ban, a Hajarkon u. 48. sz. alatti
iskolában (Allenby sarok). Hétfőn
és csütörtökön délután 5-8 óráig
Tel-Avivban a Hásachar u. 2. sz.
alatti iskolában. Továbbá Rámát-
Gánban az „Onel-Sem” gimnázium
helyiségében, (Herzl utca -
Lamdan sarok), minden kedden
délután 5-9 óráig.

Beiratkozások: szeptember else-
jétől a fenti iskolákban a kijelölt
napokon, délután 5-8-ig.

NATANJA
A Ben Cion Templomegyesület
közli:

A nagyünnepi imák a Jagil ter-
mében lesznek (Herzl-u. 29). Ün-
nepi beszédet mond dr. BERG
JOZSEF rabbi; előadók: BERG
JOZSEF, NAFTALI kántor. -
Jegyek kaphatók: Weiss háztar-
tás iüzletben, Weizmann-u. 8., és
Styl divatárúüzletben, Herzl 16.

LAKAS - BERLET

BOTOROZOTT SZOBÁT KERES
Tel-Avivban egyedülálló, nett.
dolgozó asszony, „219 58” jel-
legre a kiadóba.

LAKASAT, ÜZLETHELYISÉGET
bérbeadjuk, eladjuk gyorsan. For-
duljon bizalommal a Weinberger
irodához, Tel-Aviv, Merkáz Báálé
Meláchá-utca 12. - Telefon: 64923.
(10-1, 4-7).

LAKAS, ÜZLETHELYISÉGET a köz-
ismert „EXPRESS” iroda útján.
Tel-Aviv, Merkáz Báálé Meláchá
5. sz. Telefon 65376. (10-1, 4-6)

UJ OLEKNAK engedmény lakás-
és üzlethelyiségeti díjából T. A.-ban
és környékén. Forduljon az ismert
RINGEL irodához, T. A., Nachlat
Benjámin-u. 39., tel. 65713.

ELADÓ 2½ SZOBÁS LAKÁS.
Farkas, Rámát-Gán Bét, Há-
mifde Háezrehi, Hajarden-u. 5/b.
Megtekinthető 5-8-ig. 35-ös au-
tóbusz.

OLCSÓN BERBEADÓ kulespénz-
ért egyzobás, komfortos lakás.
Tel-Aviv, Hásaron-u. 12. ajtó: 34.

ÁTADÓ OLCSÓN egyzobás komp-
lett lakás. Feldstein, Tel-Aviv,
Merkáz Báálé Meláchá 19/a.

BUTOROZOTT SZOBA KIADÓ
magános úrnak. Hoffmann, T. A.,
Bicaron, Dám Háimákabim 33.

LAKASOK, üzletek, Jeruzsálem-
ben, Blechner által. Hotel Zion,
Fogad 10-12. 4-6.

HAIFAI APRÓHIRDETÉSEK

BIZTOSITSA EXISZTENCIAJÁT!
Megtanítom harisnyafelszemesz-
desre. Vessék - eladok - javítok
szemléldzőgépet. G. A. L. Haifa,
Bialik-u. 7.

AMERIKAI női ruha újdonságok
érkeztek. Gyermekruhák olcsó ki-
árúsítása. Haifa, Hecháluc-u. 34.,
udvari felemlet.

Bevezetett FERFI-FODRASZ-
SZALON alkalmilag olcsón átadó.
Schuster, Haifa, Irák-u. 3.

CIFÉLSZÖRÉSZEZTŐ műhely
sürgősen eladó. Margulies, Haifa,
Hersel 92.

LAKASOK OLCSÓN: átadó két-
szobás - komfortos. Német Kolóni-
án. - Eladó: kétszobás sikun-
lakás, 6.500.- Átadó üzlet, be-
rendezésel. Jaffa-utca. Lakás-
közvetítő, Jaffa-u. 139, Haifa.

Angol műbolygó?

Victoria, Columbia (Reuter)
Aubrey Johns angol közel-
látási miniszter tegnap ki-
jelentette, hogy az angol
kormány annak lehetőségét
tanulmányozza, hogy mű-
bolygót löjjön ki. Lehetsé-
ges, hogy ez a terv katonai
célokra szánt összegeknek
másirányú felhasználását
fogja megkövetelni, de rend-
kívüli tudományos jelentő-
sége lesz. A kormány most
mérlegeli, hogy a katonai,
vagy a tudományos szem-
pontot helyezze előnybe, -
mondotta Johns és hozzá-
tette, hogy az atomtíkok
kicséreléséről Amerikával
létrejött megállapodás után
Anglia annak lehetőségével
is foglalkozik, hogy atom-
hatású tengeraltartókat építsen.

Harc a gimnázium udvaráért

A jeruzsálemi Rothschild
leánygimnázium növendékei-
nek szülei és építőmunkások
között tegnap verekedésre
került sor, amikor a mun-
kások el akarták távolítani
a leánygimnázium udvará-
nak kerítését. Az udvart
ugyanis a Rechavia gimnázium
vette meg saját cél-
jaira és ezzel a Rothschild
gimnázium udvar nélkül
maradt.

A Rothschild gimnázium
szülői bizottsága úgy dön-
tött, hogy mindenáron meg-
fogja akadályozni azt, hogy
elvegyék a gyerekektől az
udvart, mert ez esetben kény-
telenek lennének a szünet-
ben is az épületben marad-
ni. A reggeli órákban már
várták a munkásokat, hogy
erőszakkal akadályozzák
meg őket a kerítés lebontá-
sában. Ugyanakkor a Roth-
schild gimnázium igazgató-
nője Jezsásjás prófétára hi-
vatkozó idézetekkel tiltakozó-
ságot nyújtott a Rechavia gimnázium
igazgatójához.

A répatermelők sürgetik a harmadik cukorgyárat

A cukorrépatermelők teg-
nap Tel-vivban ülést tartot-
tak, amelyen követelték,
hogy építsék már fel a har-
madik cukorgyárat, amely
megoldaná a szállítási és
tültérmeleti problémákat.
Ugyancsak követelték, hogy
a cukorrépatermelésre adott
előleget emeljék fel tonnán-
ként 40 fontról 60 fontra és
kössenek velük két héten
belső termelési szerződése-
ket. A tavalyi szezonban az
országban százezer tonna
cukorrépat dolgoztak fel,
ebből 75 ezer tonnát az afu-

lai és 25 ezer tonnát a rá-
mát-gáni cukorgyárban. -
A répatermelők követelik,
hogy emeljék fel a cukor-
répa árát, mert annak ter-
melése a jelenlegi körülmé-
nyek között nem mindig ki-
fizetődő.

Zeév Cur földművelésügyi
alminiszter közölte, hogy a
kormány már jóváhagyta
a kirját-gáni cukorgyár fel-
építésének tervét. A cukor-
répa-árak tekintetében még
nem döntöttek véglegesen
és nincs mód az előleg ösz-
szegének felemelésére.

Az államügyész beperelte Max Kimchi zürichi bankárt

A kormány 66 ezer font-
ról szóló keresetet nyújtott
dr. Max Kimchi svájci zsidó
bankár ellen, aki jelenleg
az országban tartózkodik.
Az államügyész azt is
kérte a törvényszéktől, hogy
tiltsa meg dr. Kimchinek
az országból való eltávozását
a per befejeztéig, de ezt a
kérését később visszavonta.

A keresetben az állam-
ügyész elmondja, hogy a
kormány dr. Kimchi svájci
bankárhoz 1953-ban nagyobb
összegű német márkát utalt
át, amiért dollárokat kap-
ott. A tranzakció lebonyo-
lása során dr. Kimchi 66
ezer fonttal maradt adósa
a kormánynak és ezt az
összeget a mai napig sem
fizette ki.

A védőiratban dr. Kimchi
ügyvédje arra az álláspont-
ra helyezkedik, hogy mi-
lívai klienze nem izraeli ál-

UJ KELET

Szezonvégi kiárúsítás

A legutolsó darabig ki akarunk árusítani.
Még egyszeri radikális áresztállítás
minden nyári áruval.

Teljes női blúz-raktárunk, most sze-
riába osztva - közte a korábbi 14.950
fontos áruból is

I	II	III	IV
2.950	3.950	5.950	7.950

Teljes pongyola-, utcai- és házi ruha-
raktárunk szériába osztva

I	II	III
4.950	5.950	6.950

Teljes női ruha-raktárunk, csak
legdivatosabb szabás, közte a ko-
rábbi 32.- fontos áruból is.

I	II	III
9.750	14.750	17.500

FIGYELEM!

Az összes női ruhaanyagok végkiárúsítása
• Nagy választék: cotton-, shantung-, brokát-maradékokban
ruhára és szoknyára.
• Gipsz-marsdékok szoknyára.
• 3 méter cotton, vagy shantung, prima anyag, 7.- font.
LEA TEL-AVIV, ALLENBY-ÚT 85 I. emelet. Ügyel-
jen a cégjelére.

Fontos!

Zsebimágnóvny magyar fordítással 2.500
Imakönyv dr. Hevesi fordítással 3.-
Héber-magyar zsebszótár, 400 oldal, 6000 szó 1.500
A Tóra öt könyve, magyar fordítással 10.-

MIRJAM

Dr. Kiss Arnold világhírű magyar-
nyelvű imakönyve nők részére 4.-
ÜNNEPI IMAKÖNYV / a főúnnepre, 2 kötet . . . 10.-
MAGYAR FORDÍTÁSSAL / az ősz ünnepére, 5 kötet 20.-
Rosenfeldné zsidó szakácskönyve, 350 oldal 8.-

„SINAI”, TEL-AVIV, ALLENBY 72. TEL. 3622.

J. STRASSER, Natanja, Sáár Hagáj 14

Radio

Az izraeli rádió magyar szótár
21.30 órakor a 33.3, 43.9, 407 és
460 m.-es hullámhosszon hallható.
Péntek: Hírek - Kulturális
műsor.

Szombat: Hírek - Hétfői
krónika.

PENTEK

6.30: Műt. tónv. 6.35: rövid
hírek, 6.37: torna, 6.47: zenélő
óra, 7: hírek, 7.58: rövid hírek,
11: néphangverseny, 12: énekszá-
mok, 12.30: a keleti népdalok, -
13: szimfonikus táncok, - 13.30:
hírek, 15.30: kábelát sabbát
műsor, 16: ifjúsági műsor, 17:
rövid hírek, 17.05: Bach; Keitö-
verseny két hegedűre, D-moll; -
Verdi: Requiem, II. rész, - 18.10:
néptáncok, 18.30: hangverseny,
19: hírek, 19.17: műsorismerte-
tés, 19.35: Paul Robson basszus,
énekel, 20.45: könnyű zene, -
21: hírek, - 21.15: Prokofjev:
Zongoraverseny, C-dúr; Dvorzak:
Szimfónia, d-moll, 22.30: táncze-
ne, 23: hírfeszefoglalás.

Hadsereg műsora:

18.33: Kedvelt dalok kívánság-
műsora, 19.10: Sabbát fogadás,
19.40: népdalok, 20: Beethoven:
Zongoraverseny No. 1, Artur Ru-
binstein előadásában; Stravinsky:
„Polichinelle” - szvit, - 21.15:
„1005-ös postálda” - tarka mű-
sorok, 22: tánczene.

SZOMBAT

7.30: Adon Olám és izraeli dala-
lok, 7.45: hangverseny, - 8.30:
hírek, 8.47: Elgar; Prelude és
Allegro, vonószenesre; - Bach:
Brandenburgi verseny No. 2, F-
dur, 9.45: zenei találoverseny,
10.45: Schumann; Csellóverseny,
a moll, Schumann; „Phantastie
Stücke”, 11.15: „A függöny fel-
gördül”, 12.15: héber dalok ki-
vánságműsora, 13: színház és
filmszemle, 13.30: hírek, 15.30:
szórakoztató zene „Uszás a vi-
lágkörüli”, 15.55: Puccini: „Bohé-
mek”, 17.30: Kamarazene: Mo-
zart, Beethoven és Schöberg mű-
veit, 18.30: előadások, - 19:
hírek, 19.17: műsorismertetés, -
20: zenei gyűjtemény, 21: hírek, -
21.35: „Meláve Malká műsor”, -
22.05: a Kol Jiszráél zenekarának
hangversenye; vezényel Chánán
Schlesinger és Heinz Freudenthal,
22.35: tánczene, 23: hírfeszefog-
lalás, - 23.05: tánczene, - 24:
Hatikva.

Párhuzamos műsor:

18: néptáncok, 18.30:

A Jeridázott szolnoki főrabbi A közönség megrohanja az új Supermarketet

„beszámol” Izráelről

Dr. Singer Ödön, volt szolnoki főrabbi, másfél év előtt alijázott és olyan barátságos fogadtatásra talált, amilyenben kevés oléknak van része. De Singer mégsem tudott beilleszkedni és néhány hét előtt visszatért Magyarországra. — Ezután szükségesnek tartotta, hogy az „Uj Flet”, a magyarországi hitközségi központ lapja munkatársának adott nyilatkozatában olyan „objektív” beszámolót adjon Izráelről és az itteni tapasztalatairól, amely talán még túlszámolja a nemrégiben ittjárt szovjet turisták ki-rohanásait is.

Singer nyilatkozatának érdemi részével lapunk más helyén foglalkozunk. Az alábbiakban csupán néhány szemelvényt közlünk kivonatossan a hosszú nyilatkozatból.

„Mindjárt megérkezésünk után — kezdi a visszaemlékezéseit a főrabbi — találkoznunk kellett azzal a ténnyel, milyen nagy és nyomorúságos különbség van az olé és a váfik között. Nem kívánok foglalkozni a magam sorsával, nehézségeivel, azokkal a megaláztatásokkal, amelyekkel nekem és feleségemnek is el kellett töltenünk az ottani államapparátus ridég tagjaitól. Am az oléik helyzete általában rossz, még akkor is, ha az illető bevándorolt valamely más országban cionista vezető volt. Ennek a súlyos helyzetnek a magyarázatát többek között abban kerestem, hogy a szörnyű klíma, a nehéz életviszonyok kedvezőtlenül hatnak az élet-re...”

Majd erről beszél dr. Singer: „Beszéltem olyan régen Izráelben élő Magyarországról bevándoroltakkal, akik szomorúan mondták: Hej, ha még egyszer Pesten lehetnék! Ha még egyszer... Hangosan nem mondhatják ezt, hangosan mást mondanak, de ez az igazi, a legmélyebb, a legőszintébb hangjuk...”

SZERETI AZ IFJUSÁGOT?

Nézzük, mit nyilatkozik a főrabbi az izráeli ifjúságról: „Az izráeli ifjúság nagy része fékezhetetlen. Nem tisztelik a szülőket, a válás nem szelidíti kedélyüket. Én szerettem, mindig is szeretni fogom az ifjúság életerejét, még ha az kissé szertelen is, de az elmúlt év során sehogy sem tudtam megérteni: miért másodrendű ember az, aki 50 éven felül van! Mert ez a hivatalos helyzet Izráelben, 50 éven felüli ember, még-ha kiváló orvos is, nem kaphat állandó állást, csak

ideiglenes alkalmi munkát. Az az európai típusú öreg zsidó, aki Erec Jisráelét kereste és keresi álmaiban és imáiban, szomorúan és megtörtén megalázott emberként találja magát a Medinát Jisráel — Izráel állam — mai valóságában...”

Most pedig hadd idézzük a lelkiatya megrendült szavait Jeridájával kapcsolatosan:

„Amikor átléptem Magyarországot határat, úgy éreztem, hogy most már végleg hazaértem.”

Talán elég ennyi ebből a nyilatkozatból. De annyit még fűzzünk hozzá, hogy

dr. Singer Ödönt a legnagyobb segítőkészséggel fogadták Izráelben, minden lehető módon igyekeztek igényeit kielégíteni, habár kezdeti megnyilvánulásából és általános magatartásából kilágitott, hogy a főrabbi nem idevaló ember, nem lesz hasznos tagja az ifjú Izráelnek.

A főrabbi Magyarországon most a Dunántúl egyik körzetének lett a főrabija. Talán egy ilyen nyilatkozat nem is túlzottan nagy árnyalatot önt a főrabbi fényes állására, azon a Dunántúlon, ahol kétségtelenül jobb a klíma, mint nálunk...

Kishont Ferenc megkapta a Szokolov-díjat

Tel-Aviv (Az Uj Kelet tudósítójától). — A tel-avivi újságírók székében tegnap ünnepélyes keretek között osztották ki a Szokolov-díjat, amellyel a város az év legkiválóbb publicistáit, íróit és a sajtó egyéb képviselőit tünteti ki.

Az idei kitüntetettek között van Kishont Ferenc, az Uj Kelet és a Mááriv munkatársa, aki — így állapította meg a zsüri — bevezette a humoreszk műfaját a héber sajtóban. A zsüri indoklásában megállapította, hogy Kishont Ferenc humoreszk-gyűjteménye a „Lo norá” egyike volt a tavalyi héber könyvpiac nagy

sikereinek, ami ugyancsak indokolta teszi Kishont kitüntetését. Az est folyamán Sruga Friedmann, a Habima művésze felolvasta Kishont Ferenc két humoreszkjét. Kishont egyébként a tegnapi virradó éjjel érkezett vissza Amerikából több hónapos tanulmánykürútjáról.

A díj többi nyertesei: Heftmann Jozsef a Háboker elhunyt főszerkesztője, Jehuda Gotthelf, a Dávár munkatársa, Ezra Rivlin, az Al Hámisár nevegi riportere és Árje Návon karikatürista. A díjakat Chájim Levanon polgármester osztotta ki.

A díj többi nyertesei: Heftmann Jozsef a Háboker elhunyt főszerkesztője, Jehuda Gotthelf, a Dávár munkatársa, Ezra Rivlin, az Al Hámisár nevegi riportere és Árje Návon karikatürista. A díjakat Chájim Levanon polgármester osztotta ki.

A díj többi nyertesei: Heftmann Jozsef a Háboker elhunyt főszerkesztője, Jehuda Gotthelf, a Dávár munkatársa, Ezra Rivlin, az Al Hámisár nevegi riportere és Árje Návon karikatürista. A díjakat Chájim Levanon polgármester osztotta ki.

A díj többi nyertesei: Heftmann Jozsef a Háboker elhunyt főszerkesztője, Jehuda Gotthelf, a Dávár munkatársa, Ezra Rivlin, az Al Hámisár nevegi riportere és Árje Návon karikatürista. A díjakat Chájim Levanon polgármester osztotta ki.

Hatalmas „repülőtámadás” Jaffa kikötőjére

Sikerrel zártuk az ország legnagyobb légo-gyakorlata

Az ország történetének legnagyobb légvédelmi gyakorlata zajlott le tegnap délután a jaffai kikötő környékén. A gyakorlatnak az adott valóságos — és ijesztő — jellegét, hogy a mesterséges bombák robbanása közepette az egyik sziréna elromlott és valódi riadó-jelét adott le, minek hallatára a lakosság egy része azt hitte, hogy tényleges bombatámadásról van szó.

A gyakorlaton 300 légo és nagyszámú rendőr vett részt, akik a sziréna megszólalása után leállították a forgalmat és mindenkit beteltek az óvóhelyre. Nem sokkal ezután hallani lehetett a bombák robbanását és a füstbombák füstje fekete köntösbe öltöztette a negyedet. A „bombázás” rendkívül súlyos jellegű volt, és a „halottak és sebesültek” száma elérte a 400-at.

A körzeti légóparancsnok megállapította, hogy embe-reinek száma nem elegendő ahhoz, hogy kimentse a sebesülteket a romokból és segítséget kért. Nemsokára megérkeztek a tűzoltókocsik, mentőkocsik és egy bulldozer a romok eltakarítására. A mentőmunkálatokban jelentős segítséget nyújtottak

Ugyancsak légvédelmi gyakorlatot rendeztek tegnap Cholonban az Agrobank negyedében. A negyedben öt tonna „gyújtóbomba robbant”, több helyen „tűz” ütött ki és 14 ház „összeomlott”. A légóok leállítottak minden forgalmat.

Rámát-Gánban és Bné-Brákbán ugyancsak rendeztek kisebb méretű légóalmi gyakorlatot.

Nasszer — Elbára

London (AFP). — Ifi. Emanuel Celler amerikai képviselő, az amerikai kongresszus demokrata tagja, tegnap az angol fővárosban sajtófogadás keretében többek között a következőket mondotta:

— Anthony Eden miniszterelnöknek igaza volt, amikor Franciaországgal és Izráellel együtt akcióba lépett Egyiptom ellen. Ha Angliának és Franciaországnak megengedték volna, hogy folytassák a hadműveletet, Abdul Nasszer talán most az Elba szigetén volna — mondotta.

Celler az amerikai nemzetközi segély felhasználásának módját ellenőrző különböző államokban, Angliából Olaszországba, onnan pedig Izráelbe utazik.

Dél-Lengyelországban az egyik szénbánya aknájában bányalégrobbanás történt, amelynek következtében 56 bányász életét vesztette.

Dr. Ernest A. Lawrence Nobel-díjas fizikátus tegnap Kaliforniában operáció után 57 éves korában meghalt.

Az angol—egyiptomi kereskedelmi tárgyalások szeptember 3-án Rómában újra megindulnak.

Izráel állama a modern, civilizált élet terébe egy újabb lépést tett előre. Kor-szerű, minden igényt kielégítő Supermarket nyitotta meg kapuit tegnap reggel a Ben Jehuda-utcában. A haladásnak ezt az örvendés lépését nem a harsonák hangja, hanem a közuhatagok suhogása mellett tette meg az ország. Ugy látszik minden, ami előbbre visz, harcban születik meg.

Már kora reggel, a hivatalos megnyitás előtt egy-két órával százával lepték el a Ben Jehuda-utcának azt a részét, ahol a Supermarket áll. Kíváncsiskodók, vásárolni szándékozók és hangos elégedetlenkedők.

Odabent a lezár tájtók mögött az igazgatóság a sajtó képviselőinek adott felvilágosítást, végigvezette az újságírókat az 1300 négyzetméteres élelmiszeráruházon.

Évtizedek tapasztalatai, a helyi adottságok megfelelő kihasználása és mindenek előtt sok, sok pénz — fél millió dollár — szülte mindazt, ami élénk tárult.

A hatalmas hűtött áruházból izélesen és gazdagon felhalmozott áruk. Minden pult együttesül jégcserepény, amelyen hamvasan, frissen kínálja magát az áru.

Nézzük az árakat, mert ez a legfontosabb. Lássuk csak. Hagyma 235 pruta, dinnye 200 pruta, zöldbab 800 pruta, paprika 300 pruta, uborka 600 pruta. Valaki megjegyzi, hogy a sokkal azonos árak ezek, mások drágábbaknak itéltek.

Külön szenzáció a mélyhűtött zöldbab, zöldborsó, spárga, eper.

A hűsőtályn, amely a rabbinátus felügyelete alatt áll, a csirke 2.950, a pulyka 3.750, a marha- és borjúhúsok hosszú árlista szerint 5.900 és 8.500 között mozognak. Előre elkészített, nyolca csomagolt, kőkeményre fagyott és minden darabon árral megjelölt hűsöcsomagok ingerlik a vevőt.

Kilenc órákor hivatalos aktus következik. Ed Sulliván Izráelben tartózkodó televízió-sztár felesége átvá-

gja a bejáratnál kifizetett szalagot.

Feltárulnak az ajtók és a közönség betódul. A vevősereg, mintha jóelőre kioktatták volna, veszi a görögül kocsikat és csakhamar dobálja bele a hamvas gyü-mölcsöt, főzelékféléket, a nyolcra burkolt csirkét, edényeket, illatszereket. Még könyvek és hanglemezek is kaphatók. A pénztárnál ki-
rakják a kocsik tartalmát, leszámolják és egy elegáns zacskóba kerül az áru. Aki nem óhajtja hazavinni a vásárolt holmikat, annak haza küldik. A közelbe 150 prutaért, a város távolabbi részében 250-ért, a környező településekre pedig fél fontért. Erre sorakozik fel a mellékutcaiban a vállalat hatvan gépkocsija. Aki pedig nem veszi igénybe a szolgáltatást, annak csomagjait a vállalat emberei elviszik a szomszédos autóbussz megállóig.

Sűrű hullámokban ostromolja a vásárlóközönség a Supermarketet. Iovasrend-
őrök tartják fenn a rendet, de van dolga a rendfenntartóknak a sztrájkoló és tüntető fűszerekkel, zöld-ségekkel is. Tíz órákor kö-repi a Supermarket ablakába. A rendőrök előállítják a rendezavarókat, de azokat is, akik a Bné Mose-
 utcában összetörték egy sztrájkoló fűszeres berendezését.

A kisebb incidensek ehe-nőre a vevők általában kedvező benyomással távoztak. A megnyitó nap sikerét fokozta az a körülmény, hogy Tel-Avivban a fűszerek, zöldség- és halkereskedők és mézárások „a tiltakozás jeléül” délután 4 óráig zárva tartották üzletheiket, úgyhogy a háziasszonyok csak a fogyasztási szövetkezetekben és a Supermarketen végezheték bevásárlásaikat. A kereskedők viszont délután 4 órától este 11-ig benoyították le nagy forgalmat és kiderült, hogy a közönség szívesen vásárol be az esti hívós órákban. (—)

A Nyugatnak meg kell egyeznie Nasszerrel

— mondja Ausztrália külügyminisztere

London (Reuter). — Richard Casey, Ausztrália külügyminisztere, televíziós előadásában a közkeleti helyzetéről beszélt és kijelentette, hogy a Nyugatnak megegyeznie kell juttia Nasszer arab nacionalizmusával, ez azonban nagyon nehéz lesz, ha a világ közvéleménye nem fog erős nyomást gyakorolni Nasszerre. „A közkeleti nyugtalanság főoka az Egyesült Arab Köztársaság által folytatott uszító propaganda. A Nyugatnak nem az a legelső feladata, hogy az arab nacionalizmussal, hanem hogy az Egyesült Arab Köztársasággal találja meg az együttműködési lehetőséget.”

A kérdésekre adott válaszában Casey kijelentette, hogy Ausztrália mindenképp az UNO-tól, igyekezzék megakadályozni az erőszakos cselekedetek megindítását. Ezzel kapcsolatban Casey annak a véleményének adott kifejezést, hogy bizonyos

formában a Szovjetunióval kell kapcsolni ebbe a rendezésbe, jóllehet az erőszakos cselekedeteket okozó alapvető tényező éppen a Szovjetunió.

Casey végül kijelentette, hogy az araboknak, mint befejezett tény, el kell fogadniuk Izráel fennmaradását és fennmaradási jogát.

A sárav vége

Az ötnapos súlyos chamszin tegnap befejeződött és az esti órákban kellemes fuvallat frissítette fel a levegőt. A meteorológiai intézet az elkövetkező napokra szokásos augusztusi időjárást jósolt.

Meg nem erősített londoni hír szerint dr. Erhardt nyugat-német gazdasági miniszter októberben találkozni fog Lévi Eskol izráeli pénzügyminiszterrel, a Világbank New Delhiben rendezendő konferenciáján.

1958
szept.
2-án
este 8.30 órai
kezdettel

a telavivi HOH nagyszabású

nyári mulatsága

a „Gináti-Jám” kerthelyiségében,
(Herbert Sámuel utca 86. szám)

Kitünő műsor:

VELVÁRT RICHÁRD
újságíró tart humoros konferanszot.

BARLAS PNINA
9 éves csodaballerina.

STEINER DÁVID
11 éves országoshírű szteptáncos gyermektehetség.

SZOLID ÁRAK
ELSŐRENDÜ JAZZ-ZENEKAR.

12 Uj Kelet 1958VIII29

3718
!KN38

Dolgozó és önálló!

1958.
szept. 10.

a befizetés utolsó napja

Biztosítsa jogait

a Nemzeti Társadalombiztosító Intézetnél

A befizetésről szóló értesítést májusban elküldték. Ha nincs meg Önnek az értesítés, forduljon az intézet fiókájához.